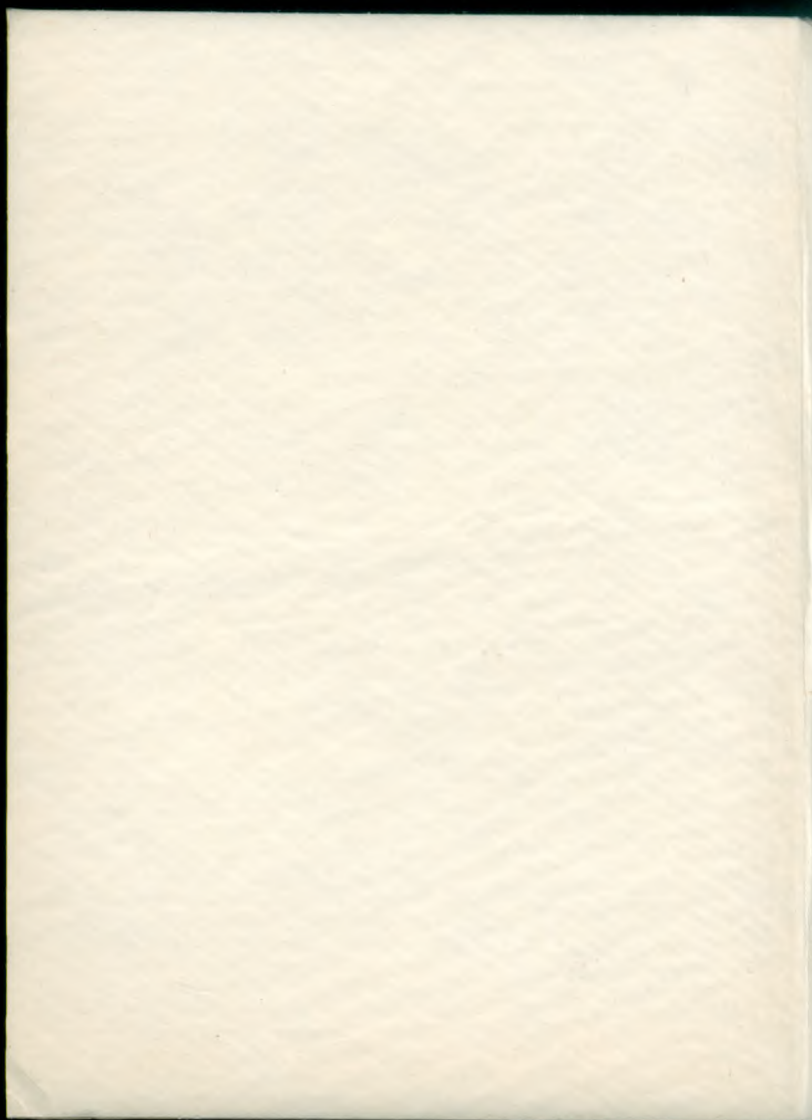
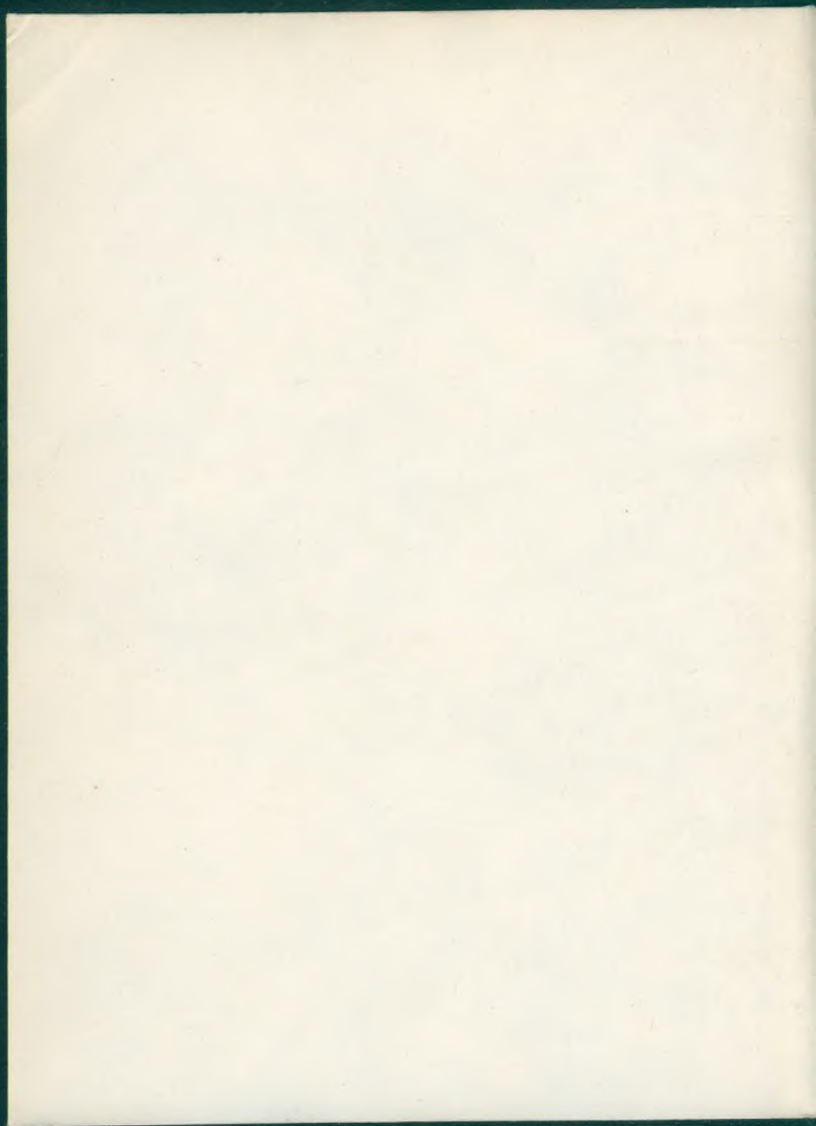

11244

244

11244/1

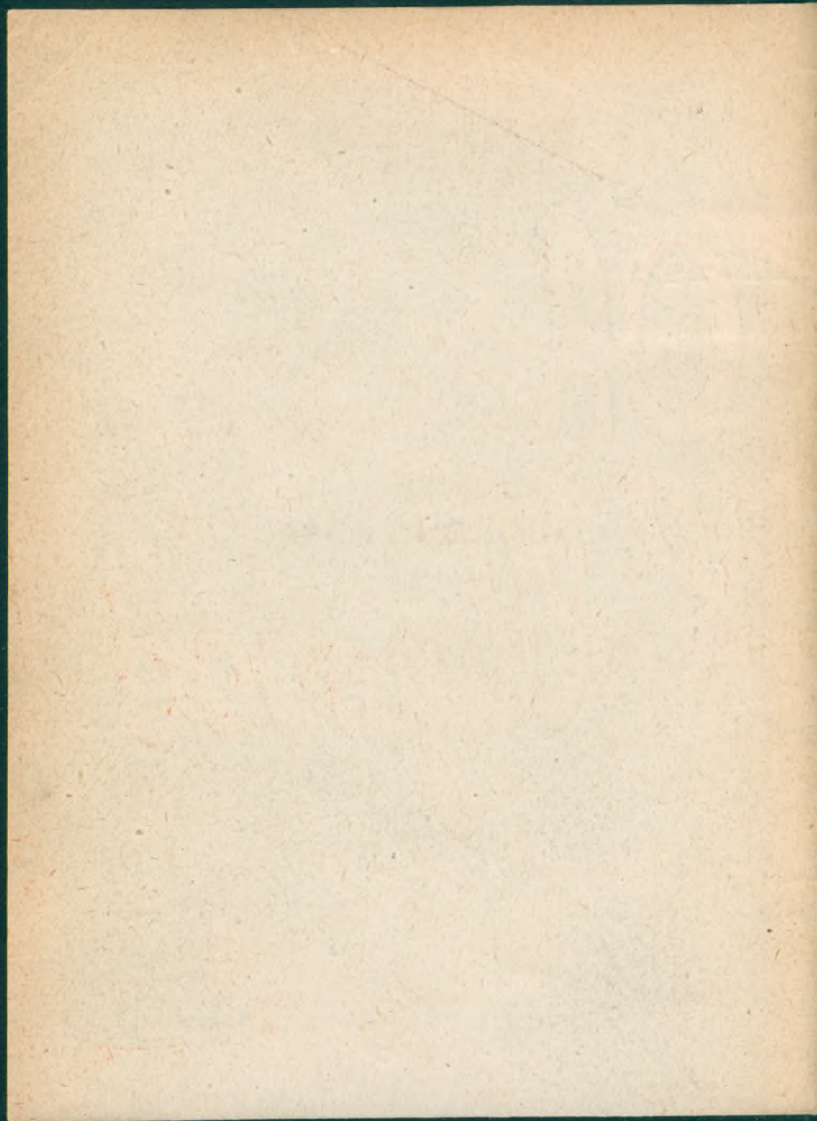
Oh Hollywood...

11244. sz. m.

bc
Gosztouji Ádám

renéni

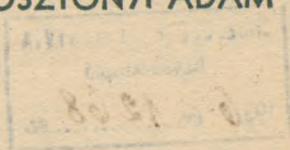

OH, HOLLYWOOD!

REGÉNY

IRTA

GOSZTONYI ÁDÁM

LITERARIA KIADÓVALLALAT KFT.

bc

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

Minden jogot fenntartunk,
A főszerkesztő Nádasi József készítette.
Fotó: Metro.

Minden jogot fenntartunk.

A fűdelet Nádas József készítette.

Foto: Metro.

41.244/244
NOL. SZ. E. F. NY. NYVIA
Rövidévkönyv
1936-év 1268 sz.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V., Vilmos császár ut 34. Tel. 24-7-98.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V., Vilmos császár ut 34. Tel. 24-7-98.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
dr. Id. Kovács Dénes.

Előfizetési ár: egy évre 9.60 P, félévre 4.80 P.

Kéziratot csak a bélyeg melléklése esetén küldünk vissza,
de nem felelünk érte.

Hungária Hirtelovszende R. T., Budapest

HETENKINT KÉT VILÁGVÁROSI REGÉNY JELENIK MEG.

Hollywood egyik pálmákkal szegélyezett sugár-avenuején a díszes villák között egy spanyol-típusú csinos ház húzódik meg. Lapos háztetővel, terrasszal, zöld pázsittal a ház előtt...

A ház egyik elsőemeleti szobájában egy fiatal-ember feküdt a pamlagon. Ernyedten, mozdulatlanul hevert ott, a szemét a mennyezetre függesztve, mintha onnan várna feleletet valami kérdésre. Az arcán fáradság, szinte kétségbeesés látszott.

A fiatalember — Loránd Béla magyar színész — most mély sóhajjal átfordult a másik oldalára. Aludni akart, elfelejteni mindent, legalább is néhány percre, vagy félórára megszabadulni a gondoktól.

A szemét lehúnyta és lassan szenderegni kezdett.

Ekkor azonban éles csöngetés vágta szét a ház csendjét és berregve, megismétlődő visítással követelte vissza az álom karjaiból a színészt.

Loránd Béla felült a pamlagon.

— Ki az ördög lehet ez? ... — mormolta mag elé keletlenül és lassan, tétovázva nyúlt a fal

felé. Az ujjával keresgélt egy gombot, amit megnyomott, mire lent a ház ajtajának zárja berregni kezdett. Ez a berregés azt jelentette, hogy be lehet jönni, az ajtó kinyílik, csak le kell nyomni a kilincset.

Néhány pillanat múlva sapkás, munkáskülsejű fiatalember lépett be Loránd Béla szobájába. A kezében táská volt.

— Mit akar? — kérdezte Loránd Béla

— A telefont jöttem leszerelni — felelte a fiatal munkás ridegen, közönyös hangon, de nem barátságosan. Hozzá volt szokva, hogy nem talál sehol se barátságos fogadtatásra, de ez nem érdekelte.

— Tessék, ott a telefon — bólintott Loránd az íróasztalon lévő szerkezet felé.

Azzal végignyújtózott a pamlagon és a fal felé fordult, mintha az egész dolog nem érdekelné. Pedig dehogy nem érdekelte.

Amíg a telefonszerelő előszedte a csavarhúzókat és csörgött a szerszámjaival, Loránd úgy érezte, mintha az acélszerszámok minden egyes zörrenése az idegeit szakítaná szét! Leszerelik a telefonját! Ez a vég kezdete! Telefon nélkül még csak reménye sem lehet az érvényesülésre Hollywoodban. Mehet vissza innen sikertelenül, bukottan, szégyenszemre...

Loránd Béla tavaly még Budapesten volt. Akkor maga az a tény is, hogy valaha sikerüljön eljutnia Hollywoodba, megvalósulhatatlan álomnak tűnt fel előtte.

Az egyik pesti színháznak volt a színésze, kör-

úti kávéházakban ebédelt és élte a magyar színészek pénztelen, de álmokban szárnyaló életét. Ha egyszer sikerülne külföldre kijutnia! A magyar tehetség csak ott érvényesül igazán! Itthon olyan kicsinyesek a viszonyok. Lám azok, akik kimentek, bár sokkal tehetségtelenebbek, mint ő, mind boldogultak. Legalább is a képes színházi hetilapban külföldi magyar sikerekről olvasott folyton. És Loránd Béla szívét minden olyan hír, mely egy magyar művész külföldi sikereiről szólt, úgy járta át, mint a törszúrás.

— Csupa hazugságt! — vigasztalta magát Loránd, mikor a nagy külföldi szerződésekről olvasott, melyet ennek a színésznek, vagy annak a színésznőnek ajánlottak fel. Irtózatosszegek — legalább is a pesti fantázia számára irtózatosszegek — szerepeltek ezekben a hírekben. Hatalmas számok és nem is pengőben, hanem valutában. Lira, font, dollár!...

— A felét mindig el kell hagyni és a másik felét osztani kettővel! — állapította meg magában Loránd Béla, mikor ezeket a nagy számokat olvasta, de azért ez a vigasztalás nem volt elég ahhoz, hogy az irígykedés fájdalmát tompítsa. Az ott sajgott tovább is a szívében, elkísérte haza a keskeny hotelszobába, melyet egy körüti hotel harmadik emeletén bérelt kedvezményes áron és belopódzkodott néha az álmaiba is. Szépek voltak az álmok, de annál keserűbb az ébredés.

— Egyszer nekem is meg kellene próbálni — gondolta gyakran, míg a tükör előtt nézegette az alakját, amelyet kítűnőnek talált és brillantinnal

bekente a haját, hogy fényesen és hullámosan simuljon féloldalt hátra.

— Csak egyszer kikerüljek innen! Majd megmutatom én ezeknek...

Nem mintha Pesten nem lettek volna sikerei. A télen két darabban is egyedül őt emelte ki a kritika, most nyáron pedig sikerült egy olyan szerepet kifogni egy nyári darabban, hogy szinte szenzációszámba ment. Ha színház után elment valamelyik lokálba, hallotta, hogy a nők összeúsgnak a háta mögött.

— Ott megy Loránd Béla. Jaj, de cuki...

Loránd tudta, hogy a nőknek tetszik, de nem értékelte túlságosra ezen a téren aratott sikereit. Ami megvolt, az nem érdekelte. Azután vágyott, ami elérhetetlennek látszott. Nagy külföldi siker, ami sok-sok pénzt jelent. Például kimenni Hollywoodba, feljutni az elsők közé és többezerdolláros fizetést húzni hetenként. Ez aztán az élet...

— Világsikert szeretnék aratni — gondolta néha reggel, amikor lusta volt felkelni az ágyból és félig behúnyt szemekkel nézett az első reggeli cigaretta füstjébe. Ilyenkor ki volt pihenve az agya, a fantáziája erősebben működött és merész terveket szőtt. Meg fog tanulni franciául, vagy nem, inkább angolul és ki fog menni külföldre. Persze, nem fogja mondani itthon, hogy saját magától megy, a saját költségén, szerencsét próbálni. Halmos, az újságíró, megteszi azt a szíves-séget neki, hogy megírja a szokásos álhírt a külföldi szerződésről. Azaz jobb lesz, ha Halmosnak is úgy állítja be a szerződést, mint valóságot.

Nem szabad senkinek sem megtudni az ígazat, mert senkiben sem lehet bízni...

Felkelt, felöltözött azzal a szilárd elhatározással, hogy azonnal hozzálát a terv megvalósításához. De csak odáig jutott el, hogy egy angol nyelvtant vett. Abból tanulgatott pár napig, aztán az is abbamaradt. Halmossal találkozott ugyan két nap múlva, célzást is tett arra, hogy külföldre hívják, de tovább nem fejlődött a dolog.

Ez a kísérlet még kétszer megisméllődött a nyáron, de tovább nem jutott Loránd, minthogy még egy párszor benézett az angol nyelvtanba és kezdett némi fogalmat nyerni az angol nyelv szépségeiről. A moziban többet megértett az amerikai filmekből és a magánbeszélgetésbe gyakran keverte bele büszkén azt, hogy „all right”. Közben azonban már augusztus lett, a nyár vége felé közeledett és Loránd Bélát erősen kezdte izgatni az a kérdés, hogy melyik színbáz fogja a szezonra leszerződteni.

Ekkor történt, hogy egy társasággal vacsorázott Budán és közben bemutatták egy nevetségesen kistermetű embernek:

— Dr. Sommer — mondta meg a nevét az idegen és oly erősen rázta meg Loránd kezét, hogy a színész elcsodálkozott. Furcsa, hogy ennek a kis embernek milyen erős kézszorítása van!

Többet azonban nem gondolt és figyelemre sem méltatta volna a kis embert, ha nem lett volna szó Amerikáról. De amint Amerika került szóba, Loránd Béla azonnal figyelni kezdett. Hát

még amikor kiderült, hogy a kis ember színigazgató!...

Azonnal odafordult hozzá, beszélgetni kezdett vele, cigarettával kínálta, amit dr. Sommer néhány „Lucky Strike” cigarettával viszonzott. Később pezsgő is került az asztalra és Loránd Bélát valami lázas, reménykedő melegség öntötte el, amikor dr. Sommer kijelentette, hogy látta Lorándot a legutolsó nyári darabban, amiben olyan kitűnő volt...

Dr. Sommer végre kibökte a várva-várt kérdést:

— Nem volna kedve kijönni Amerikába?

Lorándnak nagy nehézségébe került, hogy ne boruljon rögtön a kis ember nyakába. Sikerült azonban megőriznie valahogy a nyugodtságát, úgyhogy tárgyalni tudott dr. Sommerrel, sőt alkudni is, amikor végre a gázsira került a szó.

Ekkor már Loránd némileg magához tért az első boldogságból. Kiderült ugyanis, hogy dr. Sommer nem valami nagy angol színházati igazgató, hanem az amerikai magyarság számára szervez egy színtársulatot és annak a sikerét akarja biztosítani azáltal, hogy Pestről hozat egy jobb nevű, tehetséges vendégszereplőt.

Ennek dacára nagyon jól hangzott, mikor Loránd azt mondhatta:

— Kérem, ez nem az első ajánlat, amit amerikai turnéra vonatkozólag kapok, de mindig haboztam, mert nem találtam megfelelőnek a gázsit...

Dr. Sommer heti százötven dollárt ajánlott:

Loránd elegáns gesztusainak hatása alatt később azonban felment heti kétszáz dollárra.

Loránd hamar kiszámította magában, hogy mennyi az pengőben? Többezer pengő havonta! Több, mint amit valaha is kaphatna Pesten színháznál! Igen ám, csak hogy Amerikához kell mérni az összeget! Amerika nagyságához, a dollárokhoz, a fantasztikus star-fizetésekhez, amikről annyit olvasott a színházi lapokban. Aztán meg kérdés, hogy mennyiből lehet Amerikában megélni? Hiszen ott egy dollár annyit jelent csak, mint itt egy pengő!

Dr. Sommer megnyugtatta Lorándot, hogy a dollár Amerikában is dollár, nem pedig pengő és hogy nem heti 200 dollárból, de heti 20 dollárból is meg lehet élni.

Másnap délelőtt találkoztak újra. Dr. Sommer-nél már kész szerződés volt, szépen legépelve, amit Loránd aláírt. Aztán a szerződéssel a zsebében büszkén lépett ki az uccára. Szerette volna odakiáltani az egész világnak, hogy Amerikába megy! Csak most találkozónék valakivel!...

És mintha a szerencse egyszerre sarkába szegődött volna, a következő uccasarkon Halmos, az újságíró jött vele szemben.

— Szervusz apukám — mondta neki rögtön, — jó, hogy találkoztunk. Meg vagy híva a búcsúestémre, az Abbáziába...

— Miféle búcsúestére?

— Elutazásom előtt csinálnak a barátaim egy kis búcsúestét a tiszteletemre. Leszerződtem egy amerikai turnéra...

Végre kibökte! Végre elmondhatta ő is, hogy külföldre megy! Végre róla is megírják az újságok, hogy Amerikába szerződött...

A következő napokban lázas készülődés következett. Dr. Sommer egy hétig maradt csak Pesten s ezalatt felment Loránd Bélával az amerikai konzulátusra, ahol a bemutatott szerződés alapján megadták a művésznek járó vízumot.

Dr. Sommer aztán elutazott Pestről, Loránd pedig itt maradt a dicsőséggel és reményekkel a szívében. A nyári darab még ment Budán, de az idő egyszerre hűvösre vált és siettette a nyári siker végét. A városi színházak kezdték megnyitni kapuikat...

Lorándnak már nem volt kedve játszani, ami meglátszott az alakításán és szintén hozzájárult a darab hirtelen halálához. Lorándnak most már nem volt más dolga, mint pakkolni és forgatni az angol nyelvtant, amit már le sem tett a kezéből. A könyv ott volt a zsebében még akkor is, amikor a kávéházba ment...

— Ott van, ott van... arra... nem látod? — hallatszott mindenfelől.

A turistaosztály közönsége a hajókorláthoz tödült. Mindenki a hajó baloldalára sietett, embertestek hajoltak át a korláton és karok lendültek mutogatva egy bizonyos irányban.

Loránd Béla is követte a többieket és egy vastag asszonyság és egy sovány ember között helyet szorított magának a korlát mellett.

- Igen, ott volt a távolban, az acélkék víz hullámaiból kiemelkedve a Szabadság-szobor, a fáklyával a kezében, mintha Amerika kapuját őrizné és világítana a messze vizekről érkező vándor hajóóriásoknak, hogy el ne tévedsék az utat...

A hajó másik oldaláról viszont a távoli partot és a part csíkja fölött magasba nyúló, kékes árnyékokat lehetett látni. Ezek voltak a felhőkárcolók...

A hajó lassan, nagyon lassan közeledett.

Loránd türelmetlen volt, mint mindenki a hajón. Egyszerre felbomlottak a hajón kötött összes barátságok, mindenki a saját gondjával, a saját készülődésével volt elfoglalva és percenként jöttek a stewardok újabb rendelkezésekkel.

— Tessék a kis szalonba menni! Kötelező orvosi szemle. Tessék a fősteward irodájába menni a «landing card»-ért, vagyis a partraszállási kártyákért, ami nélkül senkit sem engednek le...

A hajó ekkor már állt az öbölben. Várta a «cutter»-t, a kis motorost, amely az ujságírókat, a hajóstársaság hivatalnokát és a vészes hírű bevándorlási bizottság zöld egyenruhás tagjait hozza.

Megint mindenki a hajókorláthoz futott és bámuló szemmel nézték, ahogy az a'acsony motoros utasai kötélhágcsón felmászna az óriás hajóra.

A stewardok újabb rendelkezéssel jöttek és teleni kezdték az utasokat.

— Készen tartani az útlevelet és az okmányokat! Mindenki az első osztályú nagy szalonnában Tessék ideállni! Előbb az amerikai polgárok mennek, aztán a más nemzetiségű utasok.

Loránd Béla szeretle volna még nézni a partot, a felhőkarcolókat, amelyek most élesen bontakoztak ki a kék ködből, de nem lehetett. Követnie kellett a többi utast a bevándorlási bizottság elé.

Soká kellett várni. Az utasok kettős sorban álltak és a sor nagyon lassan mozgott. Az első osztály óriási szalonjában, ahol máskor zene és tánc lehelte a vidám hangulatot, most komor, hivatalos csend terpeszkedett. A hosszú asztal mellett az egyenruhás bizottság komoran vizsgálta az iratokat, faggatta az utasokat, míg végre rákerült az útlevéle a pecsét.

Némelyik útlevéle tulajdonosának azonban intettek, hogy álljon félre.

Ezek zavart arccal ültek le egy külön elkerített helyre és látszott rajtuk, hogy nem a legkellemesebben érzik magukat. Valami baj volt az okmányok körül, a bevándorlási bizottság nem látta egész tisztának az ügyet és majd később fog döntenie róla, hogy az illetőket beengedik-e Amerikába, vagy nem? Egyelőre nem hagyhatják el a hajót.

Lorándnak aggodalom járta keresztül a mellet. Az ördögbe is, csak nem fognak okoskodni vele is?

A hajó már ekkor a part mellett állt. A kis vontatóhajók behúzták a dokkba és a hajóhídon

át, mely a parthoz kötötte, kezdtek leszállni azok az utasok, akik az örök előtt fel tudták mutatni a bevándorlási bizottság által lepecsételt partraszállási kártyát.

Loránd a szalon ablakán keresztül látta a fedélzet egy részét és a hajóhídon libasorban lefelé haladó utasokat. Ideges türelmetlenséget érzett. A zöld tányérsapkás, szemüveges bevándorlási tiszt hosszadalmasan nézte az útlevelét, összehasonlította az előtte fekvő íven levő adatokkal, majd kérdezett valamit, amit Loránd nem értett meg. Pedig a hajón is forgatta az angol nyelvtant, de most cserbenhagyta az egész tudománya.

A bevándorlási biztos megint kérdezett valamit, mire Loránd azt felelte:

— Yes!

Nem akarta bevallani, hogy nem tud angolul és nem érti a kérdést, inkább határozottan azt felelte, hogy: yes.

Ez azonban, úgy látszik, rossz felelet volt, mert a bevándorlási tiszt intett a bekerített rész felé.

— Tessék odamenni és várni. Majd később intézködünk!

Loránd ijedten érezte, hogy baj van. Még képesek arra, hogy itt tartják a hajón, vagy Ellis Islandra viszik, ami szörnyű lenne! Nem mintha attól félt volna, hogy nem bánnak majd jól vele, de a szégyent! Ha be is engedik később Amerikába, akkor is tönkreteszi a reputációját, hogy előbb Ellis Islandra vitték.

Olyan keserűség fogta el, hogy sírni tudott volna. Ha ezt megtudják Pesten!...

Habozott, nem mozdult el a bevándorlási tiszt elől, magyarázkodni akart, összeszedte minden angol tudományát és hebegni kezdett.

— De kérem... én művész vagyok... amerikai turné... vendégjáték...

— Majd később — mondta a bevándorlási tiszt — majd hozatunk tolmácsot.

És újra intett.

— Álljon csak oda félre! A többiekhez!

Ekkor azonban megszólalt egy folyékony hang angolul Loránd háta mögött.

Loránd megfordult és dr. Sommert látta maga mögött. A kis színigazgató feljött a hajóra, hogy kiragadja a művészt a bevándorlási bizottság kezéből és levigye a hajóról. Úgy látszik, dr. Sommer is számolt azzal a veszéllyel, hogy a művészt véletlenül elviszik Ellis Islandra, ami nem volna túlságos jó reklám a színház számára. Ebben a pillanatban érkezett — és éppen legjobbkor.

A bevándorlási biztos végighallgatta dr. Sommert, aki okmányokat, szerződéseket mutatott, aztán végre ráütötte a pecsétet a színész partraszállási kártyájára.

Loránd Béla nagyot lélegzett, kihúzta magát és ment le dr. Sommer oldalán a hajóhídon.

Végre itt volt Newyorkban.

De nem sokat látott a városból, mert dr. Sommer azonnal taxiba ültette és vitte magával az East Side-ra.

— Bemutatom a társulat többi tagjának —
mondta Lorándnak, aki érezte, hogy hiába volna
minden ellenkezés.

A társulat többi tagja szintén magyar színész
volt, de kevés volt köztük, aki Magyarországon
jelentős sikert ért volna el. A legtöbbször ismeret-
len nevű ember, sőt akadt köztük olyan is, aki
ott Amerikában lett magyar színész, ami még
mindig jobb az éhenhalásnál, vagy a nehéz gyári
munkánál.

A színészek a próbateremben gyülekeztek.
Loránd ámulva látta, hogy a „színház“, amiben
játszani fog, nem más, mint egy közepes nagy-
ságú egyleti gyűlésterem, amelynek színpada is
van. A színpad alatt sem kell valamilyen komoly
színpadot képzelni, inkább csak olyan bedísz-
levezett pódiumot, amelyeneken az amatőrök
szoktak játszani. Leszögezett székek sincsenek
a teremben, csupán egyszerű, könnyen hordoz-
ható nádszékek, miket tetszés szerint lehet so-
rokba állítani.

Lorándnak keserű lett a szájaíze.

Nem akart veszekedni dr. Sommerrel, de fél-
rehívta később.

— Hiszen maga azt mondta, hogy a Broad-
wayn fogunk játszani!

— Persze, minden szezonban csinálunk egy-
szer egy díszelőadást, amikor kibérelünk a Broad-
wayn egy üres színházat. Különben itt játszunk
hetenként háromszor...

— És a hét másik három napján?

— Akkor kimegyünk a közeli kisebb város

sokba, ahol magyarok is laknak. Passaicra, Newarkra, New Brunswickra...

— Ezt értette maga turné alatt?

— Nem. Később kimegyünk egy nagy turnéra, elmegyünk egész Csikágóig. Meglátogatunk minden várost, ahol magyarok vannak, még a kis bánya falukat is!

Loránd nem tudott mit felelni, de rossz sejtései támadtak. Mást várt Amerikától, másként képzelte a dolgot. Az igaz, hogy a Broadway — ahová este az egyik helyi magyar színész, Vörös Sándor kíséretében elment — olyan ragyogó volt, mint képzelte, dehát mit ért ezzel? Mit ért azzal, hogy a fényreklámok tíz emelet magasságban ragyognak és szórják a fényt, úgy, hogy éjjel is újságot olvashat az utcán, ha neki a magyar egyleti teremben kell játszania szegény, honvágyó magyarok előtt? És ki tudja, hogyan fog menni az egész vállalkozás? Talán meg sem fogja kapni a szerződésben kikötött gázsiját dr. Sommertől.

Óvatosan érdeklődni kezdett Vörös Sándortól, a kollégától.

— Mondja, tulajdonképpen miért viseli Sommer a doktori címet?

— Mert joga van hozzá. Itt szerezte meg egy tanfolyamon. Fogorvos.

— Fogorvos? Hát nem színigazgató?

— Csak mellékesen színigazgató, a főfoglalkozása fogorvos. De egyébként nagyon rendes ember, a társulat összes fogait rendben tartja.

— Gondolja, hogy a gázsij biztos nála?

— Olyan, mint az arany. Dr. Sommer, ha veszít egy üzleten, akkor is fizet. Hozzászókött a kártyán...

— A kártyán?

— Igen, a kis doktor született hazardőr. A rendelő óráin kívül kártyázik, kockát játszik, vagy lóversenyezik. Ezért menedzsel színházat is néha. Szereti a hazard üzleteket.

Loránd szomorúan ment vissza a kollégával a Broadwayről a Yorkville városrészbe, ahol a magyarság zöme lakott.

Másnap próba volt az első darabból, amit Loránd már Pesten is játszott. De milyen más volt ez itten! A zenekar mindössze három tagból állt. Egy sereg szereplőt ki kellett húzni, mert a társulatnak kevés tagja volt. Viszont a kis színpadon sem fértek el egyszerre többen, mint hárman. Ez volt a maximum. Ha véletlenül négyen kerültek össze a színpadon, akkor az egyik színész kiment minden indokolás nélkül.

A hét végén azonban Loránd megkapta a kétszáz dollárt, ami jobb kedvre hangolta. A következő héten is megkapta a gázsiját. Hiszen volt siker, a kis színház megtelt és az amerikai magyarok lelkesen tapsoltak a vendégművésznek, sőt a helyi magyar ujság napról-napra írta a magasztaló cikkeket róla az első hetekben. Később is csak azért lanyhultak el a dicsérő kritikák, mert a fogorvos leszállította a lapban a hirdetéseket...

Loránd a következő hetekben már bankba vitte a pénzét. Soha azelőtt nem volt bankban

pénze, de most nem tehetett egyebet, minthogy a bankba rakta, hacsak nem akarta a százdollárosokat magánál hordani. Ezt pedig nem merle, mert sokat hallott a gangsterekről. A valóságban ugyan nem látott egyet sem, de hát azért mégis drukolt egy küssé, amikor már ezer dollárja volt együtt és az ezer dollárral a zsebében haladt a bank felé.

Ám senki nem támadta meg, rá sem néztek, a bankban sem keltett feltűnést, hogy ezer dollár készpénzt nyújt át. Loránd kezdte érezni, hogy Amerikában van és hogy akkor se menne gazdag ember számba, ha tízszer, vagy százszor ennyi pénze volna.

Mindenesetre elhatározta, hogy összegyűjti a pénzt, mert hiszen csak vendégképpen van itt, nem akar örökké itt maradni. A pénzt hazaviszi majd Pestre, legalább anyagiakban kimutatható jele legyen amerikai sikerének. Az erkölcsi sikert majd hozzáhazudja, majd elmeséli a kollégáknak a művészklubban, hogy a legnagyobb Broadway színházban játszott.

Valóban, karácsony felé dr. Sommer kibérelt egy színházat a Broadwayn és egy vasárnap gála-előadás volt háromdolláros helyárák mellett. Az előadás fényesen sikerült.

Dr. Sommer közölte vele, hogy most kimennek a vidékre, a nagy furnéra, városról-városra dolgozva, elmennek egész Csikágóig, onnan pedig vissza Newyorkba, így tehát kétszer aratnak le majd minden várost. Lorándnak ekkor már nem volt kedve visszamenni Magyarországra.

Néhányezer dollárja volt együtt és arra gondolt, hogy mi lenne, ha szerencsét próbálna Hollywoodban? Milyen szenzációs dolog volna, ha sikerülne betörnie a film elzárt területére. Egyetlen sikerült film-szerep megcsinálhatná a karrierjét. Igen, egyetlen lendülettel felkerülhetne a világsiker ormára.

A képeit játszanák az egész világon, Budapestre is elkerülne a film, amelyben ő játssza a főszerepet, a művészklubban írgykedve, sápadtan beszélne rőla a rosszmájú kollégák és a színházi ujság külön cikkeket írna a karrierjéről! Mikor pár év múlva mégis visszatérne Pestre, úgy fogadnák, mint egy világnagyságot, a Ritzben szállna meg és csak a nagy lapok munkatársait fogadná! Persze autóval jönne haza, egy gyönyörű nagy Cadillac-kocsin száguldana a városban...

Igen, ez most mind ott van előtte, nem álom többé, hanem megfogható valóság, csak egy kis szerencse kell hozzá, egy merész lendület, amelyel kiszakítja magát végleg a magyar színjátszásból és átugrik Hollywoodra...

— Chicagó a fele úton van Newyork és Hollywood között — mondta neki Bartos, egy magyar ujságíró, akivel közben megbarátkozott. Közölte vele a tervét, hogy Hollywoodba szeretne menni és Bartos azt tanácsolta:

— A legjobb, ha Csikágóban szépen kiválik a fársulathból és tovább megy Hollywoodba egyedül. Illetve nem is egyedül, mert én szívesen mennék magával. Önnek ugyanis szüksége van egy

titkárra, ha Hollywoodban bármihez akar fogni. Hiszen nem is tud jól angolul.

— Igaz — hagyta helyben Loránd és nagy buzgalommal feküdt neki az angolnak. Bartos tanította. Amikor keftesben maradtak a hosszú úton, amikor egyik vidéki városból a másikba utaztak, csak angolul beszéltek...

Csikágóban nem sikerültek az előadások.

Dr. Sommer a helyi viszonyokat okolta.

— Csikágó rossz terület a magyar színjátszás számára. A magyarság nem lakik egy tömegben, hanem szétszórva a roppant városban és nehéz őket összehozni...

Később dr. Sommer azt az indíványt vetelte fel, hogy Loránd leszállított gázsiért játssza végig a turné hátralevő részét.

— Azt már nem — vágta vissza Loránd, aki örült, hogy nem kell megszegníe a szerződését és nem kell visszamennie dr. Sommer-rel New-yorkba, hanem megszabadulhat tőle egyszerű kis veszekedés árán is.

Este nagy tanácskozást rendezett Bartossal.

— Hogy megyünk innen Hollywoodba? Vonaton, autóbuszon, repülőgépen?

Bartos azt tanácsolta, hogy vegyenek egy autót és menjenek azon. Ezer dollárért gyönyörű autót lehet kapni, a benzin ára sokkal kevesebb, mint két személy útiköltsége a vonaton, azonkívül az autó is megmaradt. Hollywoodban ugye sem létezhetik valamirevaló ember autó nélkül. Egy hét múlva elindultak autón Hollywood felé.

Végre ott volt Hollywoodban.

Loránd szeme csillogott, mikor végigautóztak a széles boulevardokon, amelyeket pálmafák szegélyeztek.

— Hol vannak a stúdiók?

Bartos, aki az autót vezette, volt már Hollywoodban és így tudta, hogy merre vannak a különböző filmtársaságok műtermei. Körülaútozták a hatalmas stúdiótelepeket, amelyeknek magas kerítésén belül fantasztikus épületeket lehetett látni. Várkastélyokat, börtönfalakat, templomtornyokat, szilárdan építve, de minden épület csak félig volt meg, mintha keresztbe szelték volna egy hatalmas késsel. A másik fele faoszlopokkal volt feltámasztva — ezt a felét sohasem fotografálta a mozifelvevőgép.

Visszahajtottak a városba lakást keresni. Bartos azt ajánlotta, hogy vegyenek ki egy egész házat. Hollywoodban az a szokás, hogy mindenki a saját házában lakik.

— Ha Hollywoodban vagy, élj úgy, mint a hollywoodiak!

A lakbérek olcsók és száz dollárért havonta már gyönyörű nyolc- vagy akár tizszobás házat is lehet bérelni kerittel, garázssal és minden egyébvel együtt. Bútort is lehet venni, akár részlelfizetésre, akár pedig bérelni. Fűteni szerencsére nem kell, mert komoly tél nincs, a hőmérő mindig tavaszi mutat.

Természetesen szolgaszemélyzetet is kell tartani. Egy inast, egy gazdasszonyt, vagy pedig szakácsot. A szakács előkelőbb, mint a szakács-

nő és az inasban az az elegáns, ha japán, vagy legalább is kínai.

Mindez persze befektetést jelent, de ez vele jár az üzlettel. Meg kell reszkírozni. Hollywoodban nem lehet szerénven élni, mert lenézik az embert.

— Úgy kell élni, mintha máris ezer dollár heti gázsit húznál. Nem szabad mutatni, hogy számít a pénz, lépést kell tartani a kartársakkal.

Loránd belátta, hogy Bartosnak igaza van. Később, amikor felkereste azokat a magyar és német művészeket, akikkel valaha találkozott Európában, látta, hogy azok mind ugyanazt az elvet vallják. Csak előkelően...

Párkányi Oszkár, aki valami tizenöt évvel ez előtt került ki a filmfővárosba, még a néma filmek korában és azóta a sztárok sorába emelkedett, látszólag barátságosan fogadta Lorándot, de minden kedvesség és barátság mellett érezte, hogy egy világ választja el őket egymástól.

— Oscar Parkany — hirdették a futkározó villanybetűk egy mozi háznagyságú homlokzatán, ami mellett Loránd autója elhaladt, mikor Párkányihoz ment vacsorára. A sztár ugyanis meghívta volt kollégáját vacsorára, valószínűleg csak azért, hogy eldicsekedjék előtte, ha nem is szóval, hanem csak finom gesztusokkal. Ahogy megmutatta a házát, ahogy a szerződéseiről beszélt, ahogy az óriási összegekkel dobálódzott, az mind egy-egy fájdalmas szúrás volt Loránd szívében.

Párkánynak három autója volt és egy repülőgépe.

— Nekem is lesz egyszer — gondolta magában Loránd komoly elhatározással.

Egyelőre azonban még nem tudta, hol kezdje el? Párkány célzást sem tett arra, hogy felajánlja segítségét a volt kollégának.

— Arra vár, hogy megalázkodjam előtte és kérjem — gondolta magában — de abból nem eszik... Majd csak teremti Bartos valami összeköttetést és majd megyek magamtól előre.

Az összeköttetés azonban egyre késelt. Bartos sorba látogatta a művészkollégákat, akikhez hozzá tudott férkőzni, de mindez nem sokra vezetett. Egy társaságban bemutatták a nagy német rendezőnek is, aki rendkívül népszerű volt Hollywoodban, de a nagy rendező keresztülnézett Lorándon. Pár percig beszélgetett vele és otthagytá, mielőtt komoly mederbe terelődhetett volna a beszélgetés.

A leggyakrabban Vargához, a magyar filmíróhoz járt Loránd. Varga legalább jó tanácsokat adott. Így például azt tanácsolta Lorándnak, hogy ha arra kerül a sor, ne fogadjon el valami kis karakterszerepet. A filmműtermekben ugyanis lajstromot vezetnek a színészekről és osztályozzák őket. Ha valakit egyszer beskatulyáznak egy szerény szerepkörbe, akkor onnan úgyszólván lehetetlenség kimászni. Akkor ott marad az illető egész életén keresztül, mert nincs alkalma megmutatni, hogy mit tud.

— Az a fontos, — mondta Varga, — hogy ne

add olcsón magad. Ki kell tartani. Ezek az után futnak, akit nehéz megkapni.

Loránd megköszönte a tanácsot és megette a vacsorát, amit Varga felesége személyesen főzött. Az igaz, hogy három szakácsnő is segített, de Mária, a háziasszony, maga is kiment néha a konvhába, valószínűleg csak azért, hogy eldicsekedhessék a venűgseregnek a főztjével. Ez hozzátartozott Vargáék élelrendjéhez. Nagy házat vittek, ragyogó vacsorákat adtak, ami egyik alapja volt Varga karrierjének. Ezeken a vacsorákon, amiken Hollywood előkelősége jelent meg, sok összeköttetés teremődött meg...

Lorándnak azonban egyelőre a jó tanácsokon kívül semmi egyéb nem jutott. Senki nem kérdezte, hogy hajlandó-e fellépni és mennyit kér egy filmszereplésért?

Pedig Lorándnak már kezdett fogyni a pénze. Már az utolsó ezrest váltotta fel.

— Mi lesz? — kérdezte Bartostól — szeretnék valami eredményt látni. Ez így nem lehet tovább. Elvégre nekem is vannak idegeim.

— Beszéltem a Victoria-filmtársaság producerével, — mondta Bartos — ő pedig beszélni fog a fiatal Barthtal, az elnökkel. Ha Barthot sikerül megfőzni, akkor minden rendben van. Barth ma nagyhatalom Hollywoodban.

Bartos néhány napig még szaladgált, aztán egy nap örömtől sugárzó arccal jelentette, hogy a Victoria elnöke, a fiatal Barth hajlandó bemutatkozó látogásra fogadni Loránd Bélát, az európai színművészt.

Levelet is mutatott, amelyben a fogadás időpontja délelőtt tizenegy órára volt kitűzve.

Loránd hajszálnyi pontossággal érkezett meg másnap délelőtt tizenegy órakor a Victoria filmvállalat épületébe. Már a portásnak fel kellett mutatnia a levelet, hogy beengedjék, azután pedig két titkáron és egy titkárnőn kellett keresztülvergődnie, amíg bejutott a mindenható Barth — előszobájába.

Már egy félórája várt ott és még mindig nem tudott bejutni. Loránd bosszankodott és kezdett ideges lenni.

— Mindig azt hallottam, hogy az amerikai iparvezérek milyen pontosak, hogy az ilyesmi percekre megy és tessék! Hiszen itt többet kell várni, mint odahaza egy miniszter előszobájában.

Végre nyílt az ajtó és a hirtelenszöke titkárnő intett Lorándnak, hogy bemehet.

A síma, nagy íróasztal mögött egy sovány, nyegle fiatalember ült. Ez volt ifjabb Barth, a nagy Barth fia, aki néhány év óta az egész nagy Victoria filmvállalatot vezette.

Nem lehetett sokkal több huszonöt évesnél, de úgy ült ott a karosszékekben, olyan fölényvel, mint aki tudatában van annak, hogy milyen hatalmas van a kezében. Szárazon s hűvösen mondta Lorándnak:

— Tessék helyet foglalni.

Cigaretára gyújtott, de nem kínálta meg Lorándot, hanem úgy kérdezte tőle a cigaretta füst mögül, mintha nem is egy híres művésszel, hanem egy kezdő ripaccsal beszélne.

— Hol játszott azelőtt?

Lorándnak az arcába szaladt a vér. Szeretett volna valami gorombaságot mondani, vagy legalább is gögösen felvetni a fejét, sarkon fordulni és kimenni innen, de hát a jövőjéről volt szó, a karrierjéről!

Megemlítette a budapesti színházakat, ahol eddig játszott. De valahogy érezte, hogy ezekkel nem imponál valami nagyon a fiatal Barthnak. Erre merészen hozzátett egy hazugságot:

— A bécsi Burgszínházban is játszottam.

De az ifjabb Barth arcán erre sem látszott semmi megilletődés.

Loránd nem tudta, hogy a kívánt hatást még azzal sem érte volna el, ha azt hazudta volna, hogy a Broadwayn játszott legutóbb. A filmvezérnek csak akkor imponált volna, ha egy másik filmtársulatot említhetett volna. De Lorándnak még nem voltak filmsikerei, amikre hivatkozhatott volna.

Ifjabb Barth még beszélt vele néhány szót, aztán közönyösen, kimérten mondta:

— Kérem... majd megpróbáljuk magával...

Loránd el volt bocsátva.

Pár nap múlva levelet kapott a Victoria társaságtól. Az állt benne, hogy jelentkezhetik próbafelvételre.

Loránd aznap este megmutatta a levelet Varának, aki azt mondta:

— Elmehetsz a próbafelvételre, de nincs sok értelme. Ezek a próbafelvételek többnyire rosszul sikerülnek. Rendszerint azért, mert nem

elsőrendű fotografusokkal csináltatják. A producer nem sokat törődik vele, a rendező meg sem nézi a felvételt és a legritkább eset, hogy valakire valami jó származik belőle. Nagyon ritkán történik meg, hogy valaki szerepet kap utána, vagy legjobb esetben kisebb epizódszerepet, amit te úgysem fogadnál el.

Loránd habozott, aztán mégis elment a próbafelvételre. Szerette volna látni a filmet, kíváncsi volt rá, de nem mutatták meg neki. Mikor elment a Victoria studióból, már sajnálta, hogy belement az egész próbafelvételbe ilyen körülmények között. Vargának igaza volt, nem lesz belőle semmi...

Az első héten mégis reménykedett. Megdobbant a szíve, mikor a postás jött. Biztos a Victoria studióból jött levél, hívják egy szerepre. De nem, a levél Newyorkból jött, Vörös Sándor írta, a színész, érdeklődik, hogy sikerült-e valami, kapott-e már szerződést? Egy másik levél Pestről jött. Persze, már Pesten is tudják, hogy elment Hollywoodba és várják a győzelmi híreket!

Loránd fáradtan és csüggedten dobta a leveleket a fiókba. Az a levél, amit várt, a Victoria társaságtól, nem érkezett meg. Nem hívták...

Pedig már erősen fogytán volt a pénze. Még két hélig van kitartása, aztán le kell építeni mindent. El kell bocsátani az inast, a szakácsot. Természetesen Bartostól is el kell válnia. Bartos ugyan felajánlotta, hogy fizetés nélkül is mellette marad, mint titkár, de akkor is etetnie kell, ami pénzbe kerül.

Loránd két hét mulva elbocsátotta az inast, a szakácsot és Bartost. Aztán eladta féláron az autót, amit az utolsó időkben már maga vezetett. Az utolsó pár száz dollárhoz már nem mert nyúlni. Ez már csak arra volt elég, hogy visszavergődjék Newyorkba és onnan Budapestre... Megbukva, szégyenszemre, pénztelenül, siker nélkül.

Még húzta két hétig, bár maga sem tudta, hogy miben reménykedik? Az utolsó havi lakbért már nem tudta kifizetni. Persze, a telefonszámát sem fizette.

És most itt a szerelő és elviszik a telefonját! Az utolsó szálat, amely a világhoz köti, Hollywoodhoz, a sikerhez. Eddig még reménykedhetett abban, hogy megszólal a telefon és hívják a Victoria stúdióba...

Most már nem reménykedhetik többé semmi-
ben.

— Ez a halál! Holnap indulhatok vissza! Mehetek vissza letörve Pestre — gondolta magában, ahogy a szerelőt nézte, aki avatott kézzel szedte ki a csavarokat, amelyek a telefonapparátus szekrénykéjét a falhoz erősítették.

Még egy csavar és a szekrényke lekerül a falról...

Ekkor a telefon berregni kezdett.

— Bizonyára a központ jelez — gondolta magában Loránd — máskülönben a készülék már nem működhet.

A szerelő a füléhez emelte a kagylót, aztán intett Lorándnak.

— Önnek szól!

— Nekem? — mondta csodálkozva Loránd — de hiszen a készülék már nem működhet... hiszen alig tarja egy szög a falon.

— Csoda — felelte a szerelő — rendes körülmények között valóban már nem foghatná fel a készülék ezt a hívást... de, úgy látszik, itt csoda történt.

Jölelkűen mosolygott.

— Tessék csak átvenni a kagylót!

Loránd a füléhez tette a kagylót. Egy női hangot hallott.

— Hallo! Loránd?

— Igen. És ott?

— Mária. Nem ismeri meg a hangomat?

Persze, most már megismerte. Varga Mária volt, az író felesége, a vacsoráiról híres Mária.

— Ide hallgasson, Loránd — mondta Mária parancsoló hangon. — Ma este eljön hozzánk vacsorára.

— Oh, nagyon köszönöm a meghívást — mondta Loránd fáradtan — de...

— Semmi „de“ — pattogott Mária — és ne mondja, hogy más programja volt ma estére. Mindennél fontosabb, hogy ma este eljöjjön hozzám vacsorára. Vágja szmokingba magát és legyen itt nyolc órára. Kitűnő társaságot fog itt találni. Többek között itt lesz Gloria Marlow is...

Gloria Marlow nagy név volt! A legnagyobb sztárok egyike, aki az utolsó években már Garbo népszerűségét is kezdte elhomályosítani.

— Nézze, Loránd — mondta Mária a telefonba.

— igazán nem mulaszthatja el az alkalmat, hogy megismerkedjék Gloria Marlow-val. Egymás mellé fogom magukat ültetni...

— Köszönöm — mondta Loránd. — El fogok menni. És köszönöm, hogy idejekorán hívott. Ha egy perccel később hív... nem lettem volna itthon... el akartam menni kirándulásra...

*

Loránd nem értette tisztán a dolgot. Mért hívta meg Mária? Hiszen eddig Varga házában nem kapott egyebet, mint tanácsot. Lehet, hogy Varga tudott volna segíteni rajta, de nem akart, mert tulajdonképpen önző, rideg lélek. Mária ugyan mindig szíves volt hozzá, de sose törődött mással, mint az ura karrierjével! Ami természetes is... Azért adta a fényes vacsorákat, azért volt szíves mindenkinek, mert azt a politikát valotta, hogy nem lehet tudni, ki mikor használhat?

— Mért volt éppen rám szükségük, mint vendégre? — tépelődött Loránd, amíg a taxi Vargáék házához vitte — hiszen a legjobb nevek szerepelnek az estélyeiken, mindenki szívesen jár hozzájuk...

Arra egy percig sem gondolt Loránd, hogy Mária neki akar valami szívességet tenni.

Amikor belépett a házba, már ragyogó vendégsereg volt együtt. Loránd Máriához ment és az első üdvözlő szavak után, mikor egy pillanatig egyedül maradtak, megkérdezte tőle:

— Mondja, Mária, de őszintén, minek köszön-

hetem a meghívást? Először azt hittem, hogy tizenhárman lesznek a vacsoránál és engem csak azért hívtak, hogy legyen egy tizennegyedik is. De látom, hogy többen vannak, így tehát valami más oka lehetett annak, hogy meghívott...

Mária elpirult és zavartan mondta.

— Úgyan, Loránd, hát nem hívtuk meg eddig is?

Lorándban valami dacos őszinteség gyült össze és mosolyogva, de cinikusan mondta:

— Nem, Mária, nem hívtak meg. Az utolsó időkben elhanyagoltak. Nem azért mondom, mintha haragudnék érte, csak az őszinteség kedvéért. Sajnos, be kell vallanom, hogy nekem nem sikerült úgy Hollywood, ahogy reméltem. Megbuktam, ami nem bántana, ha legalább alkalman lett volna megmutatni, hogy mit tudok. De szóhoz sem jutottam. És ezt maguk is tudták, ha nem is beszéltünk eddig róla. Tehát nem is csodálom, hogy az utolsó időkben elhanyagoltak. Szóval, minek köszönhetem ezt a meghívást...

Mária nevetett.

— Nézze, Loránd, ha maga őszinte, én is őszinte leszek. A számunkra nagy esemény, hogy Gloria Marlow elfogadta a meghívást és eljön ma este hozzánk. Eddig semmiféle meghívást nem fogadott el és éppen ez a megközelíthetetlenség adja meg az értéket. Most végre úgy volt, hogy eljön, de ekkor kiderült, hogy a meghívottak között van valaki, aki Glóriának nem szimpantikus. Egy másik sztár...

— Sejttem, kicsoda — mosolygott Loránd.

— Akkor ne említsük — folytatta Mária — a lényeg az, hogy az illető éppen Gloria Marlow mellett ült volna. Az illető szerencsére jókorán megtudta a dolgot, előre megsértődött és lemondott. Kellett tehát valakit keresni, egy semleges személyt és én magára gondoltam. Úgy-e, őszinte vagyok? De egyben figyelmeztetem arra is, hogy okosan viselkedjék. Ha magának sikerül Gloria Marlow rokonszenvét megnyerni, az sokat lendíthet a maga ügyén.

— Tudom, tudom... — mosolygott Loránd — a további instrukciókat elengedem. Mindenesetre annyi hasznom már van a dologból, hogy Gloria Marlow-val együtt vacsorázhatom. De nem hiszem, hogy egyéb jó háramlik rám az ügyből.

— Az magától függ! De vigyázzon, itt jön Gloria Marlow...

A teremben mindenki elhallgatott. Gloria Marlow úgy lépett be, ahogy a színpadon a királynők szoktak megjelenni.

Loránd Béla ránézett és megállapította róla az első percben, hogy szebb, mint a filmen, mely nem adja vissza a bőr színét, az ajkak üdeségét, mikor a lélegzett szalad rajta át, mint a virág fölött a szellő. Valami ezüstös estélyi ruhában volt Gloria, amely könnyű és izmos testének minden izgató hajlását elárulta.

— Ebbe a nőbe szerelmes tudnék lenni, úgy mint egy kisdíák — gondolta magában Loránd Béla, aki nem egyszer csodálta már a filmen is Gloria Marlow-ot — észvesztően szép! Dehát, igazán kevés reményem lehet...

És Loránd Bélát, aki Pesten nőhódítónak képzelte magát, most egyszerre csüggedtség fogta el. Talán azért, mert látta, hogy Gloria Marlowot egy pillanat alatt egész gyűrű fogja körül, amely férfiakból áll, akik mindegyike gazdagabb, vagy híresebb, mint ő. Pedig ez olyan alkalom, ami rendszerint csak egyszer adódik az életben. Ha sikerülne Gloria Marlow figyelmét magára irányítani... ha megtetszene neki... a nagy Marlownak csak egy szavába kerülne és Loránd Béla bejutna a filmre, szerepet kapna és megnyílnék előtte az út a karrier felé...

Dehát bizonyos, hogy Gloria Marlow észre sem fogja venni Lorándot. Még ha be is mutatják neki, a nevét sem fogja megérteni, hiszen arra senki sem figyel a bemutatáskor. És ha Loránd beszél is hozzá, bókol is neki, ha azt mondja, hogy szép, hogy gyönyörű, mit jelent az? Hiszen Gloria naponként bizonyára százszor hallja ezt és ezrével kapja a leveleket a rajongóktól, akik mind ugyanazt ismétlik írásban.

— Pedig valahogy észre kell véteni magam vele — gondolta Loránd kétségbeesetten, bár a gondolat nem látszott meg az arcán. Nyugodtan szívta cigarettáját s ahogy ott állt szmokingban, ami különösen jól állt rajta s amit úgy tudott viselni, mint a legelőkelőbb angol úr, úgy látszott, mintha semmi földi gond sem bántotta volna világ életében.

Mária odament Gloria Marlowhoz, beszélgetett vele és sorba mutatta be neki a vendégeket. Loránd látta, hogy feléje közelednek s mindjárt

odaérnek hozzá. Gloria Marlow egy-két szóval fog végezni vele is, mint a többiekkel.

A kétségbeesés sugalta az ötletet Lorándnak, aki egy pillanat alatt elhatározta magát.

— Hideg leszek és fölényes. Ugyis elvesztem a csatát, legalább nem adom olcsón magam.

Mária már ott állt mellettük és bemutatta őket egymásnak.

— Mr. Béla Loránd...

— Gloria Marlow...

A nő mosolygott, de gépiesen. A szeme közönyösen siklott el a férfi arcán, mint aki ludja, hogy a következő pillanatban egy másik jelentéktelen embert mutatnak majd be neki. Loránd érezte, hogy most mondania kell valamit, amire a nő felfigyel.

Közönyös arccal kérdezte Gloria Marlowtól:

— Ön a filmen játszik, ugyebár?

Gloria meglepetve nézett rá.

— Mi ez? — kérdezte a pillantása — megörült ez az ember? Hogy kerül ez ebbe a társaságba? Nem hallotta a nevemet? Vagy viccel?

Valaki halkán, kuncogva nevetett a közelben. Ügylátszik, meghallotta Loránd szavait. Gloria Marlow elvörösödött. Aztán lebiggyesztette az ajkát és sértődötten mondta:

— Igen! Néha...

Aztán már ment is tovább. Férfiak szegődtek a nyomába. Loránd egy lépést tett, mintha követni akarná, de aztán meggondolta magát. Csak menjen...

Loránd odalépett Máriához.

— Maga milyen ragyogó ma este!

Mária meglepetve nézett rá. A férfiak közül egy sem mondta ezt neki ma este. Mindenki Gloriával volt elfoglalva. Gloria volt a nap és a többiek az apró csillagok, amelyek nem látszanak, mikor a nap ragyog.

Mária hálás pillantással jutalmazta Lorándot.

— Maga milyen kedves, Loránd. De nézze, nem akarom rontani az esélyeit. Láttam, hogy alig beszélt egy pár szót Gloriával, menjen, udvaroljon neki.

— Nem érdekel — mondta Loránd —, csodálatos, de egyáltalában nem hat rám. Nem mondom, hogy nem szép, de a szépség nem minden. Gloriából hiányzik valami. Csak a filmen szép, de az életben nem vonzó. A szépségen kívül sok más dolog is szükséges, hogy vonzóvá legyen egy nő...

Mária megfogta Loránd kezét.

— Maga ritka emberpéldány, Loránd. Mondhatnám: tünemény. Nem is foglalhatom le a magam számára. Jöjjön, bemutatom a többi hölgynek, akikkel tíz perc óta, amióta Gloria itt van, senki sem foglalkozik. Nagyon hálásak lesznek magának és én is boldog vagyok, hogy meghívtam. A férfiak szörnyűek. Mind Gloria körül tolonganak. De maga kivétel...

Mária egymásután mutatta be Lorándot vagy tíz nőnek. Voltak köztük csúnyák és kevésbé csúnyák is. Gloria Marlowhoz egyet sem lehetett volna hasonlítani. De Loránd nem akart összehasonlításra gondolni. Nem is nézett Glo-

ria felé, csak elmondta mindegyik nőnek külön azt, amit az előbb Máriának mondott.

Csakhamar egész női gyűrű vette körül Lorándot.

— Milyen édes ember — mondta egy pirosruhás hölgy Lorándról a háta mögött, de majdnem egész hangosan —, hiába, csak az európai férfiakban van finomság és izlés...

Ebben a pillanatban Gloria Marlow arra nézett. Láttá a női gyűrűt és látta a közepében Lorándot. A pillantásában megint felcsillant az a csodálkozás, ami az előbb, de csak egy másodpercig, aztán mosolyogva odafordult a mellette álló gentlemanhez, aki kérdezett tőle valamit.

— Mi az, kérem? Mit mondott? Nem értettem, úgylátszik, ma kissé szórakozott vagyok... Tíz perc múlva megkezdődött a vacsora.

Loránd odakerült Gloria Marlow mellé, ő ült a sztár baloldalán. A jobboldalon öszhajú gentleman ült, egy régi filmszínész, aki híres volt előkelő modoráról és rendszerint gazdag apákat, vagy méltóságos államférfiakat játszott a filmen.

Gloria finoman evett, néha csendesen beszélgetett a jobboldalon ülő szomszédal, de egyszer sem nézett balra az egész vacsora alatt. Úgy viselkedett, mintha baloldalt nem ült volna mellette senki.

A tortánál azonban váratlanul mégis odafordult Lorándhoz. Úgy kérdezte tőle, mintha Loránd eddig nem is lett volna a szobában, csak most ült volna mellé és a bemutatkozás óta most látták volna meg először egymást.

— A bemutatkozáskor nem értettem a nevét.

— Loránd Béla.

— Ön micsoda? Író?

Loránd lenyelt egy szelet tortát, aztán nyugodtan, mosolyogva felelt.

— Miért gondolja, hogy író vagyok?

— Oh, azok szoktak... néha... olyan furcsán...

Nem fejezte be a mondatot. Loránd nyugodtan nézett rá.

— Nem találta el. Színész vagyok.

— Ah, színész!

Gloria Marlow most egész feléje fordult és végignézett rajta, mintha vizsgálná. Aztán ki mondta, amit gondolt.

— Azt hiszem, jó filmarca van. Ki hozatta ki ide, Hollywoodba?

— Nem hozatott senki. Magam jöttem. Csak látogatóba.

— Volt már próbafelvétele?

— Nem — felelte Loránd habozás nélkül. Nyugodtan és fölényesen beszélt.

— Nem szándékszem egyáltalán filmen játszani. Elismerem, hogy a film is művészet, de nem hiszem, hogy nekem való. A színpad az igazi.

Gloria Marlow pillantásában megint megjelent az a kérdő csodálkozás. Mintha most azt kérdezte volna:

— Mi van ezzel az emberrel? Bolond ez, vagy hazudik, vagy mind a kettő? Nem lehet ezzel az emberrel tisztába jönni?...

A kétkedő, kutató pillantást a következő percben mosoly váltotta fel. De ez a mosoly hideg volt, szinte a sértődés mosolya.

— Kár — mondta Gloria Marlow —, hogy nem akar filmen játszani! Segíthettem volna, ha kedve lett volna megpróbálni...

— Köszönöm — rázta a fejét szintén mosolyogva Loránd, de magában úgy érezte, hogy valami helyrehozhatatlan számárságot csinált. Gloria ugyanis felállt. A vacsorának vége volt és Gloria anélkül, hogy egy pillantást vetett volna Lorándra, felkelt az asztal mellől. A következő pillanatban férfsüürü vette körül...

Loránd hideg arccal ült még egy pár pillanattig az asztal mellett, cigarettára gyújtott és így kezelt palástolni a kétségbeesést, amit magában érzett.

— Megint eldobtam magamtól egy jó alkalmat. Talán egy életre szóló alkalmat. Túljátszottam a dolgot. Egy ostoba póz kedvéért talán egy karriert löktem el magamtól. És egy ragyogó nőt. Soha többé az életben nem jön vissza ez az alkalom. Mikor kerülök én megint Gloria Marlow közelébe? Soha...!

A vacsora után Gloria Marlow még tíz percig maradt, aztán emlegetni kezdte, hogy másnap délelőtt a stúdióba kell mennie és nem maradhat tovább.

Erre a többi vendég is széledni kezdett. Gloria Marlow a kijárat közelében állt, amikor Loránd arra ment. Gloria hirtelen odafordult hozzá és a kezét nyújtotta.

— A jövő héten — mondta azon a különös, bűgő hangon, amit Loránd a filmekről olyan jól ismert, de ami a valóságban még mámorítóbban hangzott — visszaadom Máriának a vacsorát. Ön is meg van híva...

Loránd úgy érezte, mintha villanyáram rázta volna meg a testét, amíg Gloria kezét a kezében tartotta. De ez csak egy pillanatig tartott. Aztán Gloria az őszhajú apaszínész kíséretében kisuhanat az ajtón.

Loránd állva maradt és bámulva nézett utána. Ekkor Mária lépett oda hozzá és félrevonta. Máriának egészen ki volt pirulva az arca és sugárzó szemekkel mondta:

— Képzeld, Gloria Marlow vacsorát ad a jövő szerdán. Ez óriási dolog Hollywoodban. Eddig még sohasem történt meg. Visszaadja a vacsorámat. Mindenki meg fog pukkadni. Ja igen, Gloria említette, hogy magát is hozzam el. Mondja, mit csinált maga ezzel a nővel...?

*

— És hogy tetszik magának Hollywood? — kérdezte Gloria Marlow.

Loránd ott ült előtte egy alacsony zsámolyon. Felnézett a nőre és a pillantásuk találkozott.

— Őszintén szólva — mondta Loránd — ma este kezd nagyon, nagyon tetszeni...

Gloria mosolygott. A szoba tele volt vendégekkel, de senki sem zavarta őket.

— Lásd, jól áll magának, ha bókol. Így illik egy európai férfinak.

— Nem szoktam bókolni. Rendszerint kellemetlenül őszinte vagyok.

— Nem kellemetlenül. Maga túlságosan jóképű és kedves ahhoz.

— Köszönöm. Most már tökéletes a hollywoodi kirándulásom sikere. Ha egyszer Gloria Marlow megállapította rólam, hogy jóképű fiú vagyok! Megengedi, hogy megkábelezzem ezt Budapestre? Szenzációként fogják leköszölni az összes ujságok és egyszerre nagy fiú leszek...

Gloria nevetett.

— Maga igazán színész. És hozzá tehetséges. Megemlítem magát Stewartnak!

Dick Stewartról, a híres rendezőről, már sokat hallott Loránd. Ő rendezte Gloria Marlow filmjeit, többek között azt is, amelyet, mint az év legjobb képét, aranyéremmel jutalmazott a Mozi Művészeti Akadémia...

Egy néger cseléd lány feketekávé szervírozott fel. Gloria körbejárt a vendégei között. Egyszer csak egy vaskos, érdes hangú férfi lépett oda Lorándhoz. Dick Stewart volt, a rendező...

Gloria említette, hogy maga színész...

— Állítólag — mosolygott Loránd, aki elhatarozta rögtön, hogy nem engedi lekezelni magát. Meg kell tartani a fölényt, még Dick Stewarttal szemben is, aki híres a nyers modoráról.

— Hol játszott eddig? — kérdezte Stewart.

Megint ugyanaz a kérdés! Stewart is azt kérdezte, amit annak idején a fiatal Barth, a Victoria elnöke! Hát mit számít az, hogy hol játszott eddig!

— Próbáljanak meg — akarta mondani Loránd, de nem mondta, csak fölényesen mosolygott.

— Hm... Hát játszottam néhány színházban! De az szót sem érdemel. Beszéljünk inkább valami másról, Mr. Stewart. Mi a kedvenc sportja?

Dick Stewart csodálkozva nézett rá.

Ekkor odalépett hozzájuk Gloria Marlow.

— Mit szól hozzá, Dick? Úgy-e, a barátunk pontosan az a típus, amit mondtam. Jó lenne az új képben André szerepére. Azt hiszem, nagyszerűen tudnék vele játszani. Épp így képzeltem el André...

— Hm... — mondta Stewart dörmögő hangon Lorándnak és a szava úgy hangzott, mintha tele lenne bizalmatlansággal — jöjjön majd ki valamelyik nap a telepre. Csinálunk egy-két próbafelvételt...

Lorándnak végigfutott az agyán a Victoria-telegen lezajlott próbafelvétel emléke. Majd odaállítják megint valamelyik másodrendű mozi-fotografus elé, aki csinál róla egy próbafelvételt. Aztán megint várhat hetekig hiába... És eszébe jutott az is, amit annak idején Varga tanácsolt.

— Az a fontos, hogy ne add olesón magad. Ezek azok után futnak, akiket nehéz megkapni...

— Sajnálom, — felelte nyugodtan Stewartnak — de nem hiszem, hogy érdemes lenne próbafelvételt venni rólam. Ugyanis szerződés szólít vissza a Burg-színházhoz Bécsbe...

Stewart arcán meglepetés tükröződött. Hozzá volt szokva, hogy az ujjonnan jött színészek már egy próbafelvétel lehetőségén is kapva kapnak. De ez itt, úgy látszik, más fából van faragva...

Loránd érezte a rendező hallgatásán, hogy miket gondol. Diadalmas örömet érzett és nagy erőfeszítésébe került, hogy ne árulja el magát.

Most Gloria szólt közbe a rendező felé fordulva.

— Van egy ötletem, Dick. Holnap forgatjuk azt a jelenetet, mikor megérkezem s leszálok a hajóról. Adjon Mr. Lorándnak egy kisebb szerepet egyelőre. Mondjuk annak a riporternak a szerepét, aki utánam szalad a hajóhídon és kérdésekkel zaklat. Egy ilyen kis szerepből sokkal hamarabb kiderül, mint száz próbafelvételből, hogy a barátunknak milyen filmlehetőségei vannak...

Stewart bólintott.

— Helyes. Úgyis kerestem valakit erre a szerepre. Legyen holnap a telepen, Mr. Loránd. Reggel kilenckor, kérem. A tizenkettes számú színpadon...

*

Gloria belekarolt Lorándba.

— Láttá már a kertemet...? Ilyenkor este ugyan nem lehet sokat látni, de legalább holdfény van...

Lementek a terrasról a kertbe. Lorándnak az volt az érzése, hogy a lába bizonytalanul éri

a földet. Mitől rugott be? Máskor nem szokott megérezni pár pohár pezsgőt...

De most ott volt a karján Gloria Marlow és hozzásimult, mintha ő is több pezsgőt ivott volna a kelleténél és támogatásra szorulna.

Loránd lenézett Gloria Marlow arcára és látta, hogy a szeme különösen csillog. Mintha a holdfény tükröződne vissza titokzatosan a szemében...

— Mondja, — szólalt meg lassan a különös, bűgő hangján Gloria — mondja meg most nekem őszintén... Úgy-e, csak komédia volt?

— Micsoda?

— A fölénye. A közönye. Az egész viselkedése. Tudja, amikor először találkoztunk...

Loránd habozott egy pillanatig, hogy mit mondjon erre? Nem lehet hazudni tovább, nem mondhatja, hogy akkor őszinte volt, mert nem is igaz és csak fájdalmat okozna vele. Főlényes fájdalmat...

Loránd tréfás arccal felelt.

— Lám, én azt hittem, hogy jó színész vagyok. Úgy látszik, hogy rosszul játszottam!

— Tudta, hogy ki vagyok, még mielőtt bemutatattak, úgy-e?

Lorándnak most egyszerre forrón őszinte lett a hangja.

— Tudtam, kedves. Az első filmjétől kezdve, mindegyikben megnéztem. És azóta még sokszor láttam, nemcsak a filmjeiben, de az álmaimban is. Tudtam, hogy a legragyogóbb, a legkíváncsúbb, a legdrágább, a legistenibb nő, aki-

nek árnyéka valaha megjelent az ezüstvásznon... De édes, tudta volna maga, hogy én ki vagyok? Hiába mutattak volna be, maga másnap már arra sem emlékezett volna, hogy létezem. Vala- hogy fel kellett keltenem a figyelmét. Persze, hogy színjáték volt az egész, persze, hogy komédiáztam! De sikerült! Vagy talán nem jászottam jól? Nem voltam elég jó?

— De igen — felelte halkán, furcsa kis mosollyal Gloria — elég tehetséges volt...

Erősen rátámaszkodott Loránd karjára és felnézett a holdra. Az ajka félig kinyílt és nehezen lélegzett.

Loránd heves vágyat érzett, hogy átölelje és egy csókkal zárja le az ajkát. De hirtelen az jutott az eszébe.

— Nem szabad. Még nem! Ha belehalok, akkor sem...

Hangosan csak annyit mondott:

— Kezd hűvös lenni, Gloria. Megfázik. Menjünk be a házba...

Loránd másnap reggel korán kelt fel. Kilenc órára kint kellett lennie a telepen, a tizenkettes számú színpadon. Hét órakor kiugrott az ágyból és lázas gyorsasággal öltözködött. Kocsija nem volt és nem tudta, hogy a telep messze van. Villanyoson ment ki, de a telep előtt pár uccával leszállt és beült egy taxiba. Ne lássa a portás, hogy gyalog érkezik...

A telepen csakhamar megtalálta az öltözőket. A maszkírozó ember a statisztákat készítette ki. Loránd tudta, hogy másképp kell kimaszkírozni magát, mint a színpadon. Tudta, hogy a színek másképp hatnak a lencsén át és például a vörös feketének látszik. De azért mégis igénybe vette a maszkírozó embert, hátha az többet tud nála. Mikor benézett a tükörbe, látta, hogy a maszkírozás elég jól sikerült, de a maszkírozó nem csinált semmi olyant, amit ő maga ne tudott volna megcsinálni.

Ez megnyugtatta és visszaadta a Biztonságát. Megkapta a szerepét és gyorsan átnézte. Annyi bizonyos, hogy nagyon rövid volt.

Aztán lement a tizenkettes számú díszlethez... Dick Stewart — a multkori ridegség helyett — szokatlanul nyájasan üdvözölte. — Úgy látszik, aki nem ijedt meg a nyers moderátótól, azal szemben barátságos volt.

— Készen van? Előkészült mindenre?

— A legrosszabbra is. Kezdhethük, amikor parancsolja.

— Oh, arra a jelenetre csak délután kerül a sor. Addig tanulja meg a szerepét.

— Már tudom — mondta Loránd mosolyogva.

— Az egész szerepet?

— Igen, Mr. Stewart. Mind a három mondatot...

Dick Stewart nevetett.

— Nézhetném addig a felvételt, amíg rámkérül a sor?

— Hogyne. Kerítsen magának széket és üljön le valahová.

Nem volt könnyű széket keríteni, mert a legtöbb széken hátul ott büszkélkedett a tulajdonos neve. A rendezőnek, a segédrendezőnek, a nevesebb színészeknek mind külön székük volt. Végre mégis talált Loránd széket és nézte a statisztákat, akikkel a segédrendező veszekedett. Mikor végre a segédrendező kedvére valónak tartotta a statisztéria elhelyezését és minden kész volt a felvételekre, megjelent Gloria Marlow is.

Körülnézett, mintha keresne valakit és amikor meglátta Lorándot, odaintette magához:

— Beszélni akarok magával, mielőtt magára kerül a sor. Tizenkét óra felé szünet lesz, akkor jöjjön be a bungalómba...

Egy külön kis bungalóban volt Gloria Marlow öltözője. Loránd odament löncesidőben, abban a hitben, hogy egyedül találja Gloriát. De egész nagy társaság volt már ott, mikor odaérkezett. Ott találta Stewartot, a rendezőt, ott volt Brand, a szcenáriumíró, azonkívül egy borotvált arcú, egyszerű kis ember, akit a többiek nagy tisztelettel vettek körül.

Gloria bemutatta Lorándot a kis embernek.

Kiderült, hogy a kis ember Adolf Laendler, a vezér, az egész telep és sok millió dollár korlátlan ura. Stewart is mondott néhány dícsérő szót Lorándról, de Mr. Laendler nem felelt semmit, csak udvariasan bólintott.

Általában úgy látszott, hogy Adolf Laendlert

semmi sem érdekli, kivéve Gloria. A férfiakra úgyszólván rá sem nézett. A pillantása, amelyben valami áhitatszerű gyöngédség volt, állandóan Gloria Marlow körül repkedett.

Gloria éppen a löncsét fogyasztotta el, aztán a diványon pihent még kissé, majd elkezdődött a délutáni jelenetekre való kimaszkírozás. Előbb egy siró jelenetet akart Stewart felvenni, aztán került volna a sor a hajóhídjelenetre.

Mikor a férfiak elmentek, Gloria intett Lorándnak, aki azonnal megértette a jelzést.

— Maradjon itt utolsónak...

Loránd visszamaradt, de nem voltak azért egyedül, mert a maszkírozó elkezdett dolgozni Gloria arcán. Glóriát azonban ez nem zavarta, hanem beszélgetni kezdett Loránddal.

— Szeretném, ha sikere lenne, — mondta neki — segíteni fogok magának...

— Végtelenül kedves magától, Gloria! Bevalóm őszintén, már nem is merem remélni, hogy ezt a szót: «segítség», ismerik Hollywoodon.

— Pedig itt senki sem vitte semmire segítség nélkül.

— Elhiszem. De nem olyan könnyű segítő-társakat találni.

Gloria mosolygott és megszorította Loránd kezét.

— Olyan nehéznek találja?

Aztán gyorsan rövid tanácsokat adott. A maszkírozó ember közben glicerint csepegtetett Gloria szemébe, tekintettel a következő jelenetre, amelyben sírnia kellett...

Késő délután került csak a sor a hajóhíd-jelenetre.

— Nézze, Mr. Lorand, — mondta Stewart — tulajdonképpen rövid az egész kis jelenet, nem lehet sokat csinálni belőle. Gloria jön le a hajóhídon, ő a milliomoslány, aki most érkezett meg a nászútról a fiatal férjjel, akit Mr. Manuel játszik.

Loránd csak most látta, hogy a hajóhídon már ott áll egy másik színész is várakozva.

— Három riporter rohan a fiatal pár után, maga van az élükön. Maga tolakodóan odalép Gloriához, aki elutasítja. Na, próbálják meg...

Gloria már jött is lefelé a hajóhídon egy csodálatos szőrmebundában, kis kalappal a fején, karöltve a fiatal férjjel, Mr. Manuellel...

Loránd utánaszaladt néhány nagy lépéssel és útjába állt:

— A New York Evening Post számára kérem...

— Nem vagyok hajlandó nyilatkozni...

Lejátszották az egész jelenetet.

— Rendben van — mondta Stewart — na most még egyszer az egészet.

És intett a mozifotografusnak és a gépészeknek.

— Kamera! Forgatni...

Loránd azt vette észre, hogy Gloria a jelenet alatt hol idefordul, hol odafordul, de valahogy úgy csinálta a dolgot, hogy Loránd mindig szembe került a felvevőgéppel.

Mr. Manuel, aki a férjet játszotta, egyszerre

abbahagyta a jelenetet és méltatlankodni kezdett.

— Kérem, ez a riporter el akarja lopni a jelenetet tőlem — szólott a főlháborodástól reszkető hangon a rendezőhöz.

— Á, ne okoskodjék — vágott vissza nyersen Stewart — magának elég nagy a szerepe és ebben a jelenetben úgysem maga a fontos...

A jelenet véget ért. Loránd elment lemaszkírozni magát. Mikor visszament Gloria bungalójához, már Gloria is kész volt.

A háziwetítőbe mentek, ahol várni kellett egy ideig.

Mr. Laendlerre vártak, aki telefonon jelezte, hogy ő is meg akarja nézni a felvételeket. Végül megérkezett Adolf Laendler. Először is Gloriát kereste a szemével. Meglátta mellette Lorándot is és furcsa pillantást vetett rá.

Aztán elsötétedett a terem, a gép berregni kezdett és elkezdődött az aznap felvett jelenetek levetítése.

Mikor a hajóhíd-jelenetet kezdték vetíteni, Loránd hideg remegést érzett a gyomrában. Megjelent egy alak a vásznon, aki hasonlított hozzá. Ez ő volna?

Elakadt a lélegzete. De aztán megnyugodott. A riporter egész ügyesen viselkedett a vásznon. A hangja is kellemesen hangzott.

Mikor a vetítés befejeződött, Stewart, a rendező, odafordult Lorándhoz.

— Jöjjön be az irodámba.

Bent határozott jóakarattal kezdett beszélni.

— Nézze, Mr. Loránd, magának lehetőségei vannak a filmen. Karriert csinálhat, ha okosan viselkedik.

Loránd nem tudta tartóztatni magát, elvörösödött az örömtől. Aztán zavartan kérdezte:

— Mit ért az alatt Mr Stewart, hogy okosan kell viselkednem? Mit kell tennem?

— Azt kérdezze inkább, hogy mit nem kell tennie? Azt a halk tanácsot adom, hogy ne forgolódjék sokat — legalább is nyilvánosan — Gloria Marlow körül. Nem hiszem, hogy ez tetszenék Mr. Laendlernek. Ebben látom az okát annak, hogy amikor megemlítettem magát neki, nagyon hűvösen felelt. Egyáltalán nincs elragadtatva magától. Lehet, hogy csak azért, mert folyton Gloria körül látja.

— Mr. Laendler szerelmes Gloria Marlowba?

— Nem tudom. Mr. Laendler nem nyilatkozott nekem és azt hiszem, hogy Gloria Marlownak sem. De sose lehet tudni, hogy mi megy végbe egy ember agyában, vagy éppen a szívében. A magam részéről megpróbálom magát behozni a következő képen André szerepére. Gloria szerelmesét fogja játszani. Ha sikerül a kép, ha jó lesz benne, egyszerre felkerülhet a csúcsra — a sztárok közé ...

Gloria ült a kormánykeréknél. Loránd mellette ült.

Az autó a Chateau felé robogott velük. A

Chateauban szoktak vacsorázni a filmkolónia előkelőségei.

Loránd zsebében száz dollár volt, amit a kis szerep eljátszásáért kapott. Ezt szánta a mai vacsorára. Meg akarta ünnepelni az első szereplését Hollywoodban.

— Pezsgőt? — kérdezte a sütnél Gloriától.

Gloria mosolyogva bólintott és amint a pincér megtöltötte a poharát, felemelte a habzó italt.

— A sikerére, Béla!

Olyan kedvesen ejtette ki a magyar nevet, hogy Loránd heves vágyat érzett, hogy ott helyben, rögtön megcsókolja. De nem lehetett a Chateauban, amely tele volt fiatalemberekkel...

Már a vacsora vége felé voltak, amikor Loránd észrevette, hogy a bár mellett egy kis ember áll és feléjük fordulva, átható pillantással nézi őket.

Adolf Laendler volt.

Gloria követte Loránd pillantását és szintén észrevette a bár mellett álldogáló Mr. Laendlert. Felugrott és intett neki.

— Hallo! Mért nem jön ide?

Adolf Laendler bólintott Gloria felé. De Lorándot szinte észre sem vette. Csak mikor odaért az asztalukhoz és leült, akkor biccentett a színész felé, de azt is csak úgy kényszeredetten, mint aki nem akar teljesen udvariatlan lenni.

Loránd, aki titokban intett a pincérnek, hogy hozzon újabb poharakat, pezsgővel kínálta meg a Vezért, de Mr. Laendler hidegen rázta meg a fejét.

— Köszönöm! Nem iszom pezsgőt! Nekem van egy limonádém, amit külön kevernek a számomra, sose iszom mást, csak azt... Majd idehozatom a bárasztaltól a limonádémat!

— Ezt illeti volna tudni — gondolta magában Loránd — akkor megmenekülhettem volna ettől a visszautasítástól...

Nem vett többé részt a társalgásban, nem is vehetett, mert Mr. Laendler csak Gloriával foglalkozott és Loránd érezte, hogy nem szólhat folyton közbe, mert még jobban magára haragítaná a filmvezért.

Adolf Laendler most arról kezdett beszélni, hogy a következő képet, melynek esetleg «André és Lucienne» lesz a címe, mégsem a telepen fogják megcsinálni, hanem a felvételek nagyrészt az eredeti helyszínen, Hawaiiiban készílik el.

— Hawaiiiban! — gondolta magában Loránd álmodozva — Hawaiiiban fogok együtt játszani Gloria Marlow-val...! Mekkora boldogság...! Ha ezt Pesten tudnák!

Gloria alkalmasnak látta a pillanatot, hogy elintézze Loránd ügyét.

— Erről jut eszembe — mondta Mr. Laendlernek — hogy André szerepére a legalkalmasabb volna Mr. Loránd... Dick Stewartnak is ez a véleménye...

Adolf Laendler arcáról eltűnt a mosoly. Úgy nézett Lorándra, mintha most látná először. Aztán azt kérdezte:

— Hol játszott eddig?

Loránd hirtelenében nem is tudott felelni. Hát már örökké üldözni fogják ezzel a kérdéssel?

Gloria szólt közbe, olyan gesztussal, mintha újra bemutatná Mr. Lorándot. — Mr. Loránd... aki egy riporter szerepét játszotta... hiszen emlékszik rá...

— Hm... — mondta Mr. Laendler vontatottan — nem emlékszem... Különben is ez a kérdés már el van döntve. André szerepét Lewis Carlo fogja játszani!

— Oh — felelte Gloria Marlow és az arcán meglátszott a csalódás — nem tudtam, hogy a szerep már ki van osztva...

Adolf Laendler felállt az asztaltól, olyan arccal, amin meglátszott, hogy nem lehet vele vitatkozni.

— Jobban teszi, Gloria, ha nem éjszakázik, hanem most szépen hazamegy és kipihenhi magát...

Megsimogatta Gloria kezét, Loránd felé biccentett egyet, aztán indult a kijárat felé. Mikor eltűnt a kijárat pálmái mögött, Gloria odafordult Lorándhoz.

— Sajnálom... Lássa, én mindent megpróbáltam...

— De azért ne búsuljon — tette hozzá halkan egy pillanat múlva — majd kap valami más szerepet... Talán jobbat is!

Ezt azonban kissé csüggedten mondta. Látszott az arcán, hogy maga sem hiszi el, amit mond. És Loránd tudta, hogy vége mindennek. Vége a karrierjéről szőtt álomnak. Ha Gloria

Marlow nem tudta keresztülvinni, hogy megkapja ezt a szerepet, akkor már semmi sem segít többé! Nincs neki szerencséje! Valami halatlan balszerencse üldözi...

Érezte, hogy Gloria keze a kezére téved.

— Jöjjön — suttogta Gloria — fojt ez a levegő. Nem tudok tovább itt maradni. Menjünk valahová. Menjünk a tengerpartra...

Az autó a tengerpart felé vezető úton repült velük. Gloria egyik keze a kormánykeréken volt, a másik Loránd kezében pihent...

Egyszerre egy imbolygó alak tűnt fel a zúgva rohanó kocsí előtt. Mintha a homályból bukkanó volna elő. Gloria hirtelen teljes erejével ráhágott a fékre. De már késő volt.

Az imbolygó alak hirtelen tompa zuhanással eltűnt a kocsí előtt.

Gloria rémült sikolyt nyomott el.

— Elütöttük...?

Ekkor már állt az autó. Loránd kiugrott a kocsiból.

— Ez az ember részeg lehetett! — mondta halkán, megdöbbenve.

Az eltűnt ember ott feküdt pár lépésnyire a kocsitól a járda közelében. Odáig taszította a lökés ereje. A fejéből csöpögött a vér. Kopott, sáros ruhája több helyen elszakadt.

— Meghalt? — kérdezte Gloria egész testében reszketve.

— Nem tudom — felelte Loránd halkán.

Körülnézett a széles boulevardon, mely néptelen volt ebben a pillanatban.

— Itt csak egy megoldás van. Beteszem az embert a kocsiba és elviszem egy kórházba. De magának nem szabad velünk jönni, Gloria. Magát nem látta senki, én hajtottam a kocsit... Majd én elintézem a dolgot. Menjen...

— Nem — mondta Gloria reszketve — tudni akarom, mi történik magával.

— Menjen el innen, Gloria. Vegyen egy taxit és siessen haza. Értse meg, az ujságok nagy lármát fognak csinálni ebből. Orgiáról fognak írni! Kiszínezik, hogy maga mulatás után, részegen hajtotta a kocsit. És halálra gázolt egy embert. Tönkretehetik magát, vége lesz a karrierjének. Bojkottálni fogják a képeit, az ellenségei gondoskodnak majd róla, hogy megszervezzék a mozgalmat. Nem szabad, hogy itt találják magát. Velem nem történhet nagy baj...

Megfogta a nő karját.

— Menjen, amíg valaki meg nem látja... menjen, drágám... siessen el innen!

Gloria habozva állt. Mintha csak most értette volna át mindazt, amit Loránd mondott, ijedség csillant fel a szemében. Aztán megfordult és futni kezdett visszafelé. Magassarkú estélyi cipője kopogott a járdán, amíg a következő ucca sarkáig ért. Ott befordult a mellékúccába. A cipősarkok kopogása egyenletes lett és egyre távolabbról hangzott. Aztán csend lett...

Loránd az elgázolt emberhez lépett. Föléje

hajolt, meg akarta tudni, hogy ver-e még a szíve? De nem hallott semmit. Izgatott volt, nem mert soká vizsgálgódní. Megpróbálta felemelni az embert, de olyan nehéz volt, mint egy kövekkel telt zsák.

Végre — erőlködve — mégis sikerült fel-emelni. Verejtékezve vonszolta a kocsához.

Ekkor egy másik autó lámpái tűntek fel a boulevardon. A fénykéve gyorsan közeledett, majd mikor közel ért, megállt.

Egy cirkáló rendőrautó volt, amelyen két rendőr ült. Az egyik leugrott és Lorándhoz lépett.

— Mi az? Mi történt itten?

— Itt találtam az út szélén ezt az elgázolt embert — mondta Loránd — ugylátszik, valaki elütötte és itthagya. Gondoltam, hogy beviszem a kórházba...

A rendőr segített betenni az elgázolt embert Gloria kocsijába, aztán odaült előre Loránd mellé.

— All right. Hajtson ezzel az emberrel a kórházba. Aztán a rendőrségre megyünk. Ott majd elmondhatja, hogy történt az eset?

A rendőr hangján meg lehetett érezni, hogy kételkedik Loránd szavaiban. Persze, ki fog elhinni egy ilyen mesét az út szélén talált elgázolt emberről?

Loránd megtörölte a homlokát, mikor a kórház elé értek. A homlokán verejtékcseppek gördültek alá...

A rendőr becsöngetett a kórház kapuján.

Nemsokára kijött egy inspekciós orvos, aki megnézte az elgázolt embert. Aztán intett a köréje gyűlt ápolóknak, akik megfogták a nehéz testet, hordágyra tették és bevitték a kórházba...

Loránd fellelegzett.

— Hálistennek, nem halt meg! Halottakat nem vesznek fel a kórházba!

— Gyerünk a rendőrségre — mordult fel a rendőr.

Az egyik rendőrőrmester felismerte a hosszú, sárga autót.

— De hisz ez Gloria Marlow kocsija...!

Bent, az éjjeli szolgálatos rendőrtiszt előtt, vallatni kezdték Lorándot.

— Hogy került az a koci magához?

— Nyugodt lehet, hogy nem loptam — nyögte Loránd.

Köhögni kezdett, hogy palástolja a zavarát, mert hirtelenében semmi okos gondolat nem jutott az eszébe. Hogy magyarázza meg, miként jutott a kocsihoz? Kölcsön kapta Gloria Marlowtól? Ezt meg kellett volna előbb Gloriával beszélni.

Elhatározta, hogy a kényes kérdésekre egyáltalán nem fog felelni. Reggelig majd csak eszébe jut valami okos mese, amivel Gloriát teljesen tisztázhatja. Bizonyos, hogy ott tartiak reggelig. Ha közben meghal az áldozat, akkor valószínűleg tovább is. Akkor a vád: gondatlan-ságból okozott emberölés...

A rendőrtiszt már most is úgy kezelte Lorándot, mint egy gonosztevőt. Az egyik rendőr bejött és jelentette, hogy a sárga autó oldalláskájában egy üveg brandyt találtak. Az üveg csak félig van tele.

— Az az ényém — mondta Loránd — de nem ittam belőle... Csak egy keveset!

A rendőrtiszt megnyomott egy gombot és bejött a rendőrorvos.

— Mindjárt kiderül, hogy mennyit ivott. Rézszenen hajlotta a kocsit, mi?

A rendőrorvos vizsgálni kezdte Lorándot.

Ekkor hirtelen felnyílt az ajtó és — Adolf Laendler lépett be a szobába, mögötte pedig Gloria.

Mr. Laendler odalépett a rendőrtiszthez.

— Adolf Laendler vagyok — mondta egyszerűen, de nyomatékosan — ez a gentleman... Mr. Loránd... a vállalatomnál dolgozik. Miről van szó?

Most látszott meg, hogy ennek a kis embernek milyen hatalma van. Mintha varázslatos csengése lenne a névnek!

A rendőrtiszt szinte tisztelettel állt fel és a hangja egyszerre udvarias lett. Még mosolygott is.

— Csekélység az egész, Mr. Laendler. Csak kihallgattuk Mr. Lorándot. Nagyon egyszerűnek látszik az egész eset. Egy pillanat türelmet! Azonnal jelentést kérek a kórházból...

Tárcsázott a telefonon. Az arca derült volt, amikor letette a kagylót.

— Semmi komolyabb baja az áldozatnak. Tökrészeg még most is. Tele van alkohollal. Persze, azért eltart pár hétig, amíg kikerül a kórházból, mert beverte a fejét. De ez a saját hibájából történt...

A rendőrtiszt Loránd felé fordult.

— Ön szabad, Mr. Loránd. Majd értesíteni fogjuk, ha esetleg újabb kihallgatásra lesz szükség...

Mikor kint álltak mindhárman a kapu előtt, Loránd odafordult Mr. Laendlerhez:

— Köszönöm!

— Nincs mit, — felelte a kis ember — Gloria elmondott mindent. Maga nagyon szépen viselkedett. Ha Gloria belekerült volna az ügybe, országos botrány lett volna. Valószínűleg a karrierjébe került volna és nekem rengeteg pénzembe... Jöjjön be holnap fél tizenkettőkor az irodámba!

Halvány mosoly jelent meg az arcán.

— Tudja — folytatta csendesen — egészen ügyesen csinálta a multkor azt a kis szerepet. Azt a riportert. Majd találunk magának egy jobb szerepet is. Lewis Carlot még nem szerződtettem le véglegesen. Megpróbálhatjuk, hátha maga csakugyan jobb lesz André szerepében...

— Köszönöm — rebegte Loránd elfulladt hangon.

— Ne köszönjön semmit, — felelte Laendler kissé nyersen — nem szívességről van szó! Nem adnék magának még egy statisztaszerepet sem, ha nem gondolnám, hogy tehetséges...

Laendler most Gloriára nézett, akinek gyau-
san fénylett a szeme. Igen, a két szeme sarká-
ban valami csillogó nedvesség jelent meg. De
ezek most nem voltak glicerin-könnyek...

Mr. Laendler fájdalmas, furcsa mosollyal
mondta:

— Kár, hogy nincs kéznél egy mozifotogra-
fus, Gloria, hogy lekaphatná magát...

Beszállt az autójába és onnan szólt vissza,
mintha áldását adná rájuk:

— Na, menjetek szépen haza, gyerekek...

Elrobogott. Gloria hosszan nézett utána.

— Drága emberke... — mondta — úgy sze-
retem, mint az apámat. És sokszor magam is
sajnálom, hogy — nem tudom másként sze-
retni...

Ott álltak a nagy, sárga autó mellett. De Glo-
ria nem akart beszállni.

— Nem merek többé beülni. Majd a soffőr
hazahozza. Vegyünk egy taxit...

A taxiban Loránd kinyújtotta a kezét. A kö-
vetkező pillanatban az ajkuk összetapadt. Lo-
ránd most nem gondolt arra, hogy mit szólná-
nak mindehhez Budapesten? Mit szólnának
hozzá, ha tudnák, hogy a jövő héten megy Ha-
wailiba filmezni és Gloria Marlow lesz a part-
nere! És nemsokára az egész világon fogják ját-
szani a képeit!

Most indul a világsiker felé...

Loránd most nem gondolt Budapestre, sem
Hawaiiira, minden olyan messze volt, minden
olyan valószínűtlennek látszott. Csak Gloria volt

közel: ott feküdt a karjaiban. Olyan pillanat volt ez, amelyben mintha megállna az élet...!

— Gloria... — mondta Loránd.

Egy puha, selymes ujjacska tapadt a szájára.

— Csitt, — suttogta Gloria — most ne beszélj...

VÉGE.

Budapest éjszakai életébe világít be a *Világvárosi Regények* legközelebbi száma, melynek címe:

ÚRILÁNY A ZONGORÁNÁL

A legújabb lánytipust, az elegáns és szolid nyárspolgári életből a lokálokba kerülő urilányt mutatja be a regény. Előttünk pereg le a kétféle erkölcs összeütközéséből támadó végzetes harc, amelynek szörnyű viharzásában szinte emberfeletti erővel küzd fennmaradásáért a regény hősnője.

Ennek az izig-vérig modern történetnek

FORRÓ PÁL

az ismert, kiváló író a szerzője, akinél senki jobban nem ismeri a Ma nőit.

244. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY.

VÍZSZINTES:

1. Közmondás
9. Mocsár
10. Állati termék, de lehet növényi is
11. 48-as tábornok
12. Egyforma betűk
13. Ahol nem szabad járni
15. 1100
16. Híres berlini nagyszálló
17. Hangosfilm-sztár, főleg amerikai operettekben
18. Gallium jele
20. Sporteszköz
21. Művelt indiántörzs volt
25. Mennivégjelző rövidítés
27. Portéka
28. Névutó
30. Céllovóval történik, ha ügyes
31. Bácsmegyei helység
32. Időhatározószó
33. Azon a helyen
34. Rámáz
37. Z
39. Véd
40. Emberi képesség
42. Igazgöngy-utáztat
43. Garády Viktor
44. Vászon menedék
46. Kettős más: alhangzó
47. Növényi ital

49. Világtáj
50. Kártyafigura

FÜGGŐLEGES:

1. Franklin szobrán olvasható mondás
2. Testőrség
3. Y. P.
4. Német származású pasa
5. Vágyunk ezt elérni
6. Határállomás
7. Négylábú
8. Nem közember
13. Alaktalan
14. Magában levő, olasz szóval
19. Udvariasan hívatom
21. Szellőző nyílás
22. Település
23. Keres
24. Tengerek réme
26. Piros, angolul
29. Tud nézni
35. Életfunkció
36. Gyümölcs
38. Argumen:ál
39. Jutányos árú
41. Török bíró
42. Író fegyvere
45. Évszak
48. Egyforma betűk
50. Azonban

A 243. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE:

Vízszintes: 1. Ki se terítettél, meg se mosatja, 9. Az, 10. Siró, 11. Rat, 12. Szél, 13. Nőtli, 14. Tízet, 16. Magam, 17. Énekek éneke, 19. Lap, 20. Kin, 21. Rág, 22. Iser, 24. —nen, 26. M. S., 27. Görcsös, 30. —ba, 32. Pos., 33. Szem, 35. Ali, 37. Neg., 39. Alól, 40. Virágnyílás, 43. Igény, 44. Arena, 45. Tény, 46. Gnom, 47. Erk, 48. Rott, 49. Ej.

Függőleges: 1. Kastélyába vitette föl atyja, 2. Iz, 3. Eszek, 4. Tietek, 5. Erl, 6. Ró, 7. Tróger, 8. Tatakám, 12. Szepeg, 13. —nan, 15. Inas, 16. Ménes, 18. Kincsen, 23. Röp, 25. Nös, 28. Rongy, 29. Szalem, 31. Alig ért, 34. Elán, 36. Irénke, 38. Gyanta, 41. —ány, 42. Irott, 46. Gól, 48. Ró, 49. Ej.

244. számú keresztrejtvény

1	2	3		4	5	6		7	8	↓
9			■	10			■	11		
12		■	13				14	■	15	
16					■	17				
18		■		■	19	■		■	20	
	■	21		22		23		24	■	
25	26		■	27			■	28	29	
30										
31			■	32			■	33		
	■	34	35				36		■	
37	38	■		■		■		■	39	
40				41	■	42				
43		■	44		45			■	46	
47		48	■	49			■	50		
↓										

A VILÁGVÁROSI REGÉNYEK-ben

az egymásután sorrendjében a következő íróktól jelent meg egy, vagy több eredeti regény:

Faragó Sándor, Forró Pál, ifj. Lovászy Márton, Babay József, Németh Károly, Innocent Ernő, Tersánszky J. Jenő, Leleszy Béla, Moly Tamás, Kulesár Miklós, Kellér Andor, Bibó Lajos, Ternay István, Békeffi József, Tamás István, Görög László, Orbók Attila, Baróti Zoltán, Komor István, Fekete Oszkár, Lestyán Sándor, Diószeghy Miklós, Égly Antal, Aszlányi Károly, Németh Andor, Császár Géza, Gál Imre, Bedő Géza, Ural Dezső, Kertész Mihály, Kelemen Kálmán, Szánthó Dénes, Faludi Kálmán, Kolozs-vári Andor, Péczely József, Szeredy S. Gusztáv, Polgár Rezső, Gosztonyi Ádám, vitéz Vadady Albert, Nagy Károly, László Ferenc, Boros Pál, Rejtő Jenő, Csöndes Géza, Gárdos, Ferenc, Magyar Tibor, Büky-György, György László, Juhász Lajos, Bálint László, Szentgyörgyi Ferenc, Bozzay Margit, Nógrádi Béla, Ákos Miklós, Szabó Jenő, Bendi Imre.

Az utolsó 25. szám a következő:

- 220. FORRÓ PÁL: A végrendelet.
- 221. ÁKOS MIKLÓS: Végzetes éjszaka.
- 222. BÜKY GYÖRGY: Hétnapos dárjód.
- 223. LELESZY BÉLA: A győzhetetlen Rod.
- 224. GÖRÜG LÁSZLÓ és JUHÁSZ LAJOS: Amikor a tolvaj zsarol.
- 225. FARAGÓ SÁNDOR: Miksa herceg megszületik.
- 226. IFJ. LOVÁSZY MÁRTON: Megmentelek!
- 227. GOSZTONYI ÁDÁM: Nő nélkül nem lehet...
- 228. GÖRÜG LÁSZLÓ: Lélekcsere.
- 229. NAGY KÁROLY: Klári érettségije.
- 230. LELESZY BÉLA: A quebecki keselyű.
- 231. FORRÓ PÁL: Öfensége nősül.
- 232. GÖRÜG LÁSZLÓ és JUHÁSZ LAJOS: A törvény erősebb.
- 233. ÁKOS MIKLÓS: Édes gazember.
- 234. SZABÓ JENŐ: A gránitasszony.
- 235. FARAGÓ SÁNDOR: A borotva.
- 236. LELESZY BÉLA: A kékszemű átok.
- 237. GOSZTONYI ÁDÁM: Slim verembe esik...
- 238. GÖRÜG LÁSZLÓ: Mesél a halott.
- 239. CSÖNDES GÉZA: Dáldo doktor könnye.
- 240. BENDI IMRE: A filmreklám.
- 241. TERNAY ISTVÁN: Az egri nő.
- 242. IFJ. LOVÁSZY MÁRTON: Soha ilyen éjszakát!
- 243. GÖRÜG LÁSZLÓ: Áruló tüzek.
- 244. GOSZTONYI ÁDÁM: Oh, Hollywood!

